N°. 292. VRIJDAG 7 DECEMBER. A°. 1860.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 5 December.
(*Particuliere correspondentie.*)

Het zal u niet verwonderen te vernemen, dat eenige onzer bladen zich beleedigd toonen over de uitdrukkingen van den Moniteur betreffende een gedeelte onzer drukpers. De Morning Herald is de eerste die als verdediger voor zijne confrères optreedt en het officieel orgaan heftig aanvalt. Zijne verdediging komt hoofdzakelijk hier op neder dat, hoe hevig de aanvallen onzer bladen tegen Napoleon ook wezen mogen, die niets anders dan de echo der volksstem zijn. Dit argument is onwederlegbaar. Wat de gevolgtrekkingen aangaat welke de Moniteur opmaakt uit de hartelijke en geestdriftige ontvangst die Keizerin Eugénie in ons Land is te beurt gevallen, merkt de Herald teregt op dat hare persoonlijke en beminnelijke hoedanigheden die sympathie hebben opgewekt. Uit die hulde en persoonlijke belangstelling demonstratien af te leiden ten gunste der Keizerlijke instellingen en staatkunde, is niets anders dan de publieke opinie te belasteren en in een verkeerd daglicht te plaatsen. Ook hierin is het blad juist en niet overdreven. Keizerin Eugénie wordt door ons Volk algemeen geacht en bemind en de hartelijke manifestatien die haar overal zijn ten deel gevallen, bewijzen juist den liberalen geest onzer Natie, die den haat, de verachting en het wantrouwen, welke zij onophoudelijk voor Napoleon aan den dag legt, niet tot eene beminnelijke en aan zijne intrigues onschuldige Vorstin wil uitstrekken. Indien de Keizer een sprekend bewijs wil hebben, hoezeer ons Volk naar waarde zijn karakter van dat der Keizerin weet te onderscheiden, dan kon hij niet beter doen dan ook eens een uitstapje naar Engeland te doen. Hij is, geloof ik, te verstandig om te veel te wagen.

Ons publiek ziet met levendige belangstelling het resultaat te gemoet, waartoe de pogingen zullen leiden eener deputatie, die zich heden naar lord John Russell begeeft. Het doel der deputatie is, den Minister eene memorie aan te bieden betreffende de vervolgingen waaraan de Protestantsche Christenen in Spanje zijn blootgesteld. Het is te hopen dat lord John Russell, die zich steeds de warme voorstander niet alleen van vrijheid en onafhankelijkheid maar ook van godsdienstige verdraagzaamheid heeft getoond, het algemeen verlangen van ons Volk gehoor geve; Spanje door krachtdadige maatregelen aanspore het voorbeeld van andere beschaafde Volken te volgen en zijne onderdanen vrijheid te verleenen hunne respective godsdiensten ongestoord uit te oefenen. Indien onze Minister van Buitenlandsche Zaken den wil en de magt bezit om dien billijken wensch onzer Natie en de regtmatige aanspraken van Spanje's onderdanen te bevredigen, dan zal hij zich niet slechts de welwillendheid onzer landgenooten, maar tevens de dankbaarheid der Spanjaarden en de hoogachting van geheel Europa verwerven. Met betrekking tot die questie, is het, dunkt mij, niet ongepast hier bij te voegen dat Don Juan de Bourbon, die, zoo als u bekend is, in onze hoofdstad vertoeft, een hoogst belangrijk document heeft ontvangen uit Spanje, geteekend door talrijke ingezetenen van het Schiereiland. In dit document worden breedvoerig de aanspraken uiteengezet, welke Don Juan op den Spaanschen Troon heeft. Men spreekt hem vrij van de misslagen door zijn vader begaan en beweert dat zijne verwijdering van den Troon met hetzelfde regt op Koningin Isabella kon worden toegepast, aangezien haar vader, Ferdinand VII, dezelfde despotieke en verouderde begrippen van Don Juan's vader was toegedaan. De schrijver van het document brengt hulde aan de liberale beginselen van Don Juan de Bourbon en uit den wensch dat hij in staat zal zijn zijne regten te doen gelden. Het bedoelde stuk is vooral belangrijk voor de questie van godsdienstige verdraagzaamheid, die ook daarin breedvoerig wordt behandeld. Spanje wil ook vrijheid van denken en vrijheid van godsdienst genieten en niet op zoo vele andere Landen in de tegenwoordige eeuw van beschaving en vooruitgang eene beklagenswaardige uitzondering maken.

Volgens eene depêche van den Parijschen correspondent van den Morning Post zou men tot het besluit komen dat Napoleon zijne verhouding met Frans II gewijzigd heeft. De depêche luidt aldus: „Het is nu buiten allen twijfel dat de Fransche Regering aan Frans II heeft te kennen gegeven dat zij van de nutteloosheid van verderen tegenstand overtuigd is."

Het is te wenschen voor Italië dat Frans II dien wenk opvolge en zoo spoedig mogelijk zijne Staten voor goed ontruime. De mededeeling van den correspondent verdient natuurlijk nadere bevestiging. Het is evenwel niet onmogelijk dat het gewigtige feit dat onze vloot Victor Emmanuel niet alleen heeft gesalueerd, maar tevens Napels heeft verlaten om den Koning naar Palermo te volgen, Napoleon heeft aangespoord wat minder vriendelijk jegens Frans II te zijn.

De Morning Post deelt ook uit Parijs ontvangene depêches mede betreffende de Donau-Vorstendommen.

„Berigten uit de Vostendommen," dus luiden de depêches, zeggen dat te Craiovo in Klein Wallachije een oproer had plaats gegrepen, waarin twintig van de voornaamste kooplieden der stad door de soldaten werden gedood. Men voegt er bij dat die achtenswaardige kooplieden alleen voorstellen aan den prefect der stad wilden doen.

„Te Ploesti waren om dezelfde redenen onlusten losgebarsten.

„Te Jassy had Prins Couza den Aartsbisschop der stad doen gevangen nemen en hem door twee gendarmen naar een klooster doen voeren, waar hij nu is opgesloten. De heer Cogelnitchano, President van den raad, werd op dezelfde wijze behandeld.

„De spanning neemt dagelijks toe en men vreest voor een algemeenen opstand."

In Trinity College te Cambridge zal eerlang een standbeeld worden opgerigt ter nagedachtenis van wijlen lord Macaulay als een bewijs van erkentelijkheid voor de gehechtheid en gunstige gezindheid welke de overledene steeds omtrent dat ligchaam aan den dag legde.

Gisteren avond werd in de Hetland Hall eene talrijke vergadering van Israëliten gehouden, waarin een besluit werd voorgesteld en eenparig goedgekeurd om een Israëlitisch vrijwilligerkorps op te rigten.

— Eergisteren had de heer H. Elliot, die uit Napels hier terug is gekeerd, eene audientie bij H. M.

— Omtrent het bezoek van de Keizerin der Franschen te Windsor deelt de Morning Post deze bijzonderheden mede: „Keizerin Eugénie is gisteren namiddag te Windsor aangekomen, met een der galarijtuigen der Great Western spoorwegmaatschappij, om H. M. en den Prins Gemaal een bezoek te brengen. Overeenkomstig den uitgedrukten wensch der Keizerin, dat haar bezoek als van strikt persoonlijken aard zou aangemerkt worden, is er geene eerewacht geweest, en zelfs werd de tijd op welken H. M. verwacht kon worden naauwelijks een uur vóór hare aankomst aan de beambten medegedeeld, ten gevolge waarvan zich geene talrijke menigte aan het station bevond. De Prins Gemaal, door lord C. Fitzroy en den majoor Duplat vergezeld, begaf zich ten één ure naar het station en toefde in het Koninklijk salon de aankomst van H. M. De Keizerin kwam ten één ure tien minuten aan. De Prins Gemaal trad over de spoorstaven heen en drukte H. M. bij het verlaten van het rijtuig hartelijk de hand. Zij nam den arm des Prinsen, besteeg, na het salon doorgegaan te zijn, een der hofrijtuigen en begaf zich met den Prins naar het paleis van Windsor, terwijl twee andere rijtuigen de personen van het gevolg opnamen.

„Op de plaats der aankomst bevonden zich, om de Keizerin te ontvangen, de majoor H. Driven, lord Grey, lady Bruce, de kolonel Dalrimple van de Schotsche fuseliers, de vicaris van Windsor, de heer H. Stevens, kapitein Layard, de heer Matthews en de gemeenteraad der stad. Van het station af tot aan het kasteel werd de Keizerin met daverend gejuich begroet, en het carillon der St. Johns kerk speelde gedurende den geheelen tijd van haar verblijf. Na het dejeuner nam de Keizerin afscheid van de Koningin. Ten drie ure en tien minuten was zij weder aan het station, waar zij, na de wachtkamer doorgegaan te zijn en op den arm van den Prins Gemaal steunende, een der hofrijtuigen besteeg. H. M. scheen eene goede gezondheid te genieten, maar niet zeer opgeruimd gestemd te zijn, en boog op bevallige wijze tegen het gezelschap, met een beminnelijken maar eenigzins treurigen glimlach, toen de trein het station langzaam verliet. De heen- en wedertogt werden, met de krachtige locomotief der genoemde maatschappij, de IJzeren Hertog, beide binnen de dertig minuten afgelegd."

— De Times wijdt een artikel aan graaf Persigny, die, zoo als men weet, eergisteren zijne brieven van terugroeping aan de Koningin overreikte. Daarin wordt gezegd: „Graaf Persigny heeft zijn post nedergelegd, om dien weder in te nemen welke hij van 1852 tot 1854 bekleedde, en die hem even goed gelegenheid geven zal om op Frankrijks stemming ter gunste eener vredelievende staatkunde invloed uit te oefenen, terwijl hij eene zoodanige gezindheid in Engeland niet langer bevorderen kan. Daarin van zijnen opvolger verschillend, heeft de Graaf, in weêrwil van zijn langdurig verblijf in ons midden, zeer weinig van ons volkskarakter overgenomen. Hij spreekt onze taal niet met volkomen vlugheid en heeft de Fransche manieren en instincten geen oogenblik verloochend. Doch hij is niet alleen Franschman, maar ook Napoleonist uit overtuiging, en wel van dien echten en zeldzamen stempel dat men hem de verpersoonlijking der Keizerlijke partij noemde. Niet alleen is hij een vriend des Keizers, maar tevens van den mensch Napoleon. Hoe dikwijls heeft hij niet, als geschillen tusschen de Fransche en Engelsche Kabinetten ontstaan waren, het gewaagd zijnen meester waarheden te zeggen zoo als een man van sterke wilskracht alleen uit den mond dergenen verdraagt wier opregtheid boven allen twijfel en verdenking verheven is. Hij is niet, zoo als sommige jongere leden dierzelfde partij, het lijdelijk werktuig van Napoleon III geweest, maar heeft diens troon en staatkunde eene verstandige en daarom onafhankelijke ondersteuning verleend. Het gebeurt wel eens dat een gezant slechts het kalme vertrouwen zijns meesters bezit, en wij gelooven dat menige vredebreuk daardoor veroorzaakt, of althans bespoedigd is, maar zoo iets kon men voorkomen zoo lang Persigny Frankrijk bij het Hof van Sint James vertegenwoordigde. In weêrwil van alle beweringen in officiële, officieuse en half officiële dagbladartikelen en vlugschriften, houden wij het voor uitgemaakt dat zijne woorden datgene terug gaven wat wij volgens den wensch van Napoleon gelooven moesten, en dat, als er eene dwaling ontstond, het eene toevallige, geene opzettelijke geweest is." Ten slotte prijst de Times de vredelievendheid des Graven ten sterkste.

— Tot bespoediging der bevestigingswerken op Sint Helena is besloten andermaal eene compagnie der genie van Alderney derwaarts te zenden, waar evenzoo voortdurend aan uitgestrekte verdedigingswerken gearbeid wordt.

— Laatstleden zondag werd hier in Exeterhall eene vreemdsoortige vergadering gehouden. Op allerlei wijze was aangekondigd dat die zaal ten behoeve eener door drie leken te houden godsdienstoefening des avonds ten zes ure geopend zou zijn. Weldra was eene zoo groote menigte toegestroomd dat men het raadzaam achtte de deuren te sluiten. De werkzaamheden begonnen met een gebed, waarin de bekeering der stad Londen van priesterlist en Puseyïsmus werd afgesmeekt. Daarna las de heer W. Carter het zesde kapittel van het Evangelie van Marcus, en betoogde vervolgens dat men zijne ziel niet door uiterlijkheden, van welke de Roomsche Kerk overvloeit, maar alleen door waarachtige bekeering redden kan, aan welke, zeide hij, twee klassen der bevolking de meeste behoefte hebben, namelijk de arbeidende, van welke 98 op de 100 nooit een bedehuis bezoeken, en de onbekeerde adel. Nu trad de heer Weaver, de voormalige prijsbokser, op, hief eerst eene hymne aan, liet het referein daarvan door het publiek herhalen, predikte toen naar aanleiding van een tekst uit den eersten brief van Johannes, en zeide onderanderen dat onder de aanwezigen vele onbekeerden waren, „die vijf of zes minuten lang over het helsche vuur gehouden en geschud moesten worden, terwijl zij, als dit hen niet bekeert, verloren gaan." Om deze zachte leer in toepassing te brengen bulderde hij, onder het maken der hevigste gebaren over hel en verdoemenis uit en eischte daarna met opsteken der handen te verklaren dat Christus de magt tot verlossing bezit, aan welke oproeping door drie vierden der vergadering gevolg werd gegeven. Door dit alles ontstond onder sommige vrouwen eene zoogenaamde „opwekking," zoodat zij in onmagt vielen en uitgedragen werden. Nadat Weaver nog eene hymne gezongen had, werd eene eenigzins kalmer bijeenkomst tot opneming van onbekeerden gehouden. Diep te betreuren is het dat dweepzucht, indien al niet somtijds huichelarij, door zoodanige tooneelen het heerlijk Christendom aan miskenning en spot bloot stelt.

— De Daily News dringt er bij de vrienden des Keizers van Oostenrijk ten sterkste op aan dat zij den afstand van Venetië bij hem bepleiten zullen. De Venetiaansche bevolking liefde en vertrouwen in te boezemen, zal, meent dat blad, Oostenrijk nimmer gelukken, en de dwangheerschappij eindeloos te verdragen zou haar weldra te zwaar worden.

— Volgens brieven uit Haïti is daar andermaal eene poging tot omwenteling beproefd, maar verijdeld. De zaamgezworenen zijn in hechtenis genomen en drie hunner doodgeschoten, waarna den President adressen van verknochtheid uit alle gedeelten des Lands aangeboden werden. De Regering heeft verschillende nuttige veranderingen en nieuwe inrigtingen voor het algemeen welzijn ingevoerd.

FRANKRIJK.

PARIJS 5 December.
(*Particuliere Correspondentie.*)

De heer de Persigny, die gisteren avond ten elf ure alhier aankwam en heden morgen een Kabinetsraad bijwoonde, waarbij ook de heer de Morny tegenwoordig was, heeft zijn Ministerie aanvaard. Eene van zijne eerste bemoeijingen zal de mededeeling zijn van zijne circulaire aan de prefecten, die dan ook met groot ongeduld wordt te gemoet gezien, omdat men er het programma in hoopt te lezen van het nieuwe stelsel dat aanvangt. Al de hoofdambtenaren van het Ministerie zijn heden aan hem voorgesteld. Behalve den directeur van het Kabinet van den heer de Persigny, schijnt het personeel van het Ministerie geene enkele verandering te zullen ondergaan. De heer de Persigny zal, naar men zegt, slechts korten tijd aan het Ministerie van binnenlandsche zaken blijven en weldra den heer Thouvenel vervangen, die naar Londen zou gaan, terwijl hij zelf vervangen zou worden door den heer Laity.

Muziekale Statistiek.

Beschouwingen omtrent den toestand van het Muziekwezen in Nederland,

door

W. F. THOOFT.

De muziek bij het Nederlandsche leger.

II.

Nadat wij in het eerste gedeelte van ons betoog volgens buitenlandschen maatstaf de vermoedelijke kosten van het herstel der muziekkorpsen bij de infanterie berekend hebben, willen wij thans overgaan tot de behandeling der bestaande gebreken bij ons militaire muziekwezen, alsmede tot aanwijzing der doelmatigste middelen, waarmede in dezen een gewenscht resultaat kan verkregen worden.

De bestaande gebreken zijn tweeërlei: 1°, gebrek aan eene bijzondere hoofddirectie voor de muziek; 2°, gemis van goede opleiding voor de muziekanten.

Beide deze gebreken wijzen als van zelven de bron van bijna al de bestaande bezwaren aan, terwijl derzelver wegneming tevens als hoofdmiddel tot herstel der zaak kan geacht worden.

Voor zoo verre wij weten heeft de muziek bij het Pruissische leger een eigen hoofdbestuur, bestaande uit eene gemengde commissie van hoofdofficieren en kapelmeesters, welke laatstgenoemden den titel voeren van General-Musikdirector. Vermoedelijk zijn deze laatsten belast met de inspectie der muziekkorpsen bij de verschillende wapens; ten minste weten wij, dat een dezer muziekale chefs den titel van General-Musikdirector der kavallerie voert.

Eene zoodanige inrigting zoude natuurlijk bij ons leger veel eenvoudiger moeten zijn, en waarschijnlijk tot éénen directeur voor het muziekwezen kunnen gereduceerd worden, doch niettemin is haar bestaan noodzakelijk om op den duur een goed muziekwezen te kunnen bezitten. Immers is er zonder deze inrigting volstrekt geene contrôle denkbaar, en wordt het dien ten gevolge onmogelijk een behoorlijk toezigt op de muziekkorpsen uit te oefenen of er de noodige zorgen voor te dragen. Daar nu bij het leger ieder wapen en ieder ander onderdeel deszelfs eigen hoofddirectie bezit, geeft het des te meer stof tot verwondering, dat een onderdeel, hetwelk eene zoo geheel eigenaardige en zelfs afzonderlijke plaats in het leger bekleedt, als de muziekkorpsen, geen eigen hoofdbestuur heeft. Wij moeten dus in de eerste plaats op eene zoodanige instelling aandringen; zelfs zouden wij, wanneer de noodige sommen tot herstel der muziekkorpsen werden toegestaan, zonder de benoeming eener bekwame hoofddirectie een gedeelte dier gelden moeten verloren achten. Het zal ons niet moeijelijk vallen het noodzakelijke daarvan aan te toonen.

Sedert de afschaffing der muziekkorpsen, welke omstreeks het jaar 1842 plaats had, bemoeit de Regering zich niet meer met de muziek, maar bezoldigt, behalve bij de grenadiers, bij ieder regement infanterie, kavallerie en artillerie een zeker getal trompetters of hoornblazers, terwijl het aan de officieren wordt overgelaten daarvan zoo goed als mogelijk muziekkorpsen te maken.

De Regering doet dus eigenlijk niets anders dan de grondstof leveren, welke de officieren, even als waren zij fabriekanten, verder verwerken moeten. Om nu grondstof met goed gevolg tot een degelijk fabrikaat te kunnen bewerken, zijn drie dingen noodig. Ten eerste moet de fabriekant zijn vak goed verstaan, ten tweede moet hij geld bezitten, en ten derde over goede ingredienten en bekwaam werkvolk kunnen beschikken. Dit beeld op de officieren toepassende, kan men zich gemakkelijk voorstellen, welke hoogst moeijelijke en lastige betrekking deze ten opzigte van de muziek hebben. Immers ligt de muziek geheel buiten het militaire vak en kan men van de officieren moeijelijk meer dan een gewoon toezigt van administratieven aard vorderen. Maar, zal men zeggen, al ligt vindt ge toch bij elk regement een paar officieren, die wat meer van de muziek verstaan dan de anderen, en deze kunnen zich dan toch wel met de zorg voor de muziek belasten. Dit is echter eene toevallige omstandigheid, welke niet als regel mag aangenomen worden; ook heeft men dikwijls gezien, dat dilettantcommissiën, waar het op zuiver technische zaken aankomt, bijna alles aan de kapelmeesters of muziekdirecteuren moeten overlaten. Tot deze zaken behooren o. a. de keuze der marsch-muziek en beoordeeling der instrumentatie, de deugdelijkheid en stemming der instrumenten en nog andere zaken, waartoe meer dan gewone muziekale kennis vereischt wordt. De meeste zwarigheid veroorzaakt nog de benoeming der kapelmeesters, en moet men hierin meestal op goed geluk af in den blinde rondtasten. Dit is eene der voornaamste oorzaken van het groote verschil tusschen de muziekkorpsen der regementen veld- en rijdende artillerie. Bij de veldartillerie heeft men in den heer Rudersdorff eene zeer gelukkige keuze gedaan, en binnen weinige jaren een uitmuntend muziekkorps verkregen, bij de rijdende artillerie is men daarentegen langen tijd zeer ongelukkig geweest, en, voor zooverre wij weten, is het muziekkorps van dit regement nog tot geene belangrijke hoogte gestegen. Bij de kavallerie heeft men wel veel vreemde muziekanten en ook meestal Duitsche kapelmeesters in dienst, doch daar valt niet erg op te roemen. Voor zooverre wij de muziekkorpsen der dragonders kennen, is daarbij noch innerlijke kracht en energie in uitvoering, noch zuiverheid van stemming te vinden. Bij de vesting-artillerie is de muziekgeschiedenis sedert vele jaren eene aaneenschakeling van vergeefsche pogingen. Over de hoornmuziek der infanterie schijnt een duister geheim te zweven; men hoort er bijna niets van en wanneer zulks al eene enkele maal bij uitzondering geschied, dan is het toch niet veel goeds.

Dit tafereel is lang niet gunstig, ofschoon wij vertrouwen volstrekt geene sterke kleuren gebruikt te hebben.

Doch wat zullen de officieren ook kunnen doen zonder geldelijke ondersteuning van Regeringswege? Dit zoude eigenlijk het tweede punt van overweging moeten uitmaken, indien zulks niet geheel overbodig ware. Immers is dit punt reeds in het eerste gedeelte van ons artikel behandeld. Wel hebben wij toen meer bepaaldelijk over de muziek der infanterie gesproken, doch sluit zulks de verbetering der muziek bij de kavallerie en artillerie niet uit, te meer daar deze laatste geene reorganisatie behoeft te ondergaan. Dat de muziek geheel aan de zorg der officieren wordt overgelaten, is, gelijk wij gezien hebben, ondoelmatig; dat laatstgenoemden de muziek bovendien nog grootendeels uit eigen middelen moeten bekostigen, zulks moet onbillijk geacht worden.

Iets langer kunnen wij stilstaan bij het derde punt, t. w. de ingredienten, waaruit de muziekkorpsen moeten te zamengesteld zijn. Eigenlijk gezegd komen wij hier op de grondstof terug. In dit opzigt heeft men reden tot velerlei klagten gevonden, welke dan ook het beste bewijs brengen, dat de Regering iets meer doen moet dan enkel grondstof leveren.

Voor zoo verre wij de bezwaren uit den mond der officieren zelven vernamen, komen ze op het volgende neder: 1°, de gewone horenblazers en trompetters zijn veelal onbruikbaar, en om goede muziekanten bij het leger te engageren, daarvoor is er te weinig zin voor de militaire dienst; 2°, de miliciens, indien men ze al in dienst kan houden, kunnen volstrekt niet voor de muziek gebruikt worden; 3°, indien men er in geslaagd is een der gewone horenblazers tot een goed muziekant te vormen, dan verlaat deze zoo spoedig mogelijk de dienst om zich aan een of ander schouwburg-orchest te verbinden; 4°, eigenlijk deugen de Nederlanders niet voor muziekanten en moet men

De Moniteur bevat heden morgen een besluit waarbij het Ministerie van het Huis des Keizers wordt hersteld, dat, onverminderd zijne hoedanigheid van grootmaarschalk van het paleis, zal worden bekleed door den maarschalk Vaillant. Ook deelt het Regeringsblad de benoeming mede van den heer Drousart tot ridder van het Legioen van Eer. De heer Drousart, wiens benoeming door de officieuse pers welverdiend wordt genoemd en eene belooning voor de diensten welke hij in zijne betrekking aan de drukpers heeft bewezen, is lang uitgebleven, maar de heer Drousart zal zeggen: beter laat dan nooit.

De telegraaf meldt ons dat de Keizerin een bezoek heeft gebragt aan Koningin Victoria op Windsor. Aan het spoorwegstation werd zij ontvangen door Prins Albert; zij heeft slechts twee uren op Windsor doorgebragt. Heden avond wordt de Keizerin te Parijs verwacht; de Keizer zal haar tot aan het station van den Noordelijken spoorweg te gemoet gaan.

Het Journal des Débats komt al wederom terug op de gevolgen van het decreet van 24 november, om de zonderlinge beperkingen van den Pays en den Constitutionnel te bestrijden. De Débats wil volstrekt gelooven dat dit besluit belangrijke wijzigingen brengt in de Staatsregeling.

„Is het alleen, vraagt de heer Weiss, om eene onvruchtbare woordenwisseling in te voeren tusschen de Ministers en de afgevaardigden, dat men dezen heeft gewapend met het regt om genen te ondervragen. Wanneer eene Kamer, voor de eerste maal ontbonden na de discussie over het adres van antwoord, weder bijeenkomt om hetzelfde adres aan te bieden en om dezelfde zaken te verlangen, wat zal er dan anders overschieten dan haar te schenken hetgeen zij vraagt, tenzij men de springveeren der Constitutie wil spannen op gevaar af dat zij barsten? De Keizer heeft het besluit van 24 november niet geteekend, zonder de mogelijkheid van dergelijke gevallen te voorzien, enz."

Het Journal des Débats neemt de regeringshervormingen in vollen ernst op.

De baron Jérôme David (zoon van den grooten schilder), afgevaardigde van de Gironde, doet ons in eene redevoering, door hem uitgesproken in eene landbouwkundige vergadering van Lesparre, het gevoelen kennen van een lid van het Wetgevend Ligchaam ten aanzien van het besluit. Hij vat het in den gunstigsten zin op; hij belooft ons eene toekomst, „verhelderd door den dubbelen glans van politieke vrijheid en handelsvrijheid." Hij noodigt het Land uit om „door zijne voorzigtigheid en gematigdheid te bewijzen dat wij de nieuw gebaande wegen weten te bewandelen."

Ziedaar dus een afgevaardigde die van nieuw gebaande wegen spreekt! Wat zullen le Pays, le Constitutionnel er van zeggen, die, wat de laatste betreft, schijnt te kennen te geven: „gij zult niets meer hebben", en de andere: „wat toegestaan is geworden, komt op bijna niets neder." L'Ami de la Religion voegt er dan ook ironisch bij: „wanneer men daarmede nog niet tevreden is, is men toch waarlijk al te lastig."

De Hongaarsche generaal Klapka bevindt zich tegenwoordig te Genua, waarheen de Hongaren van alle kanten toestroomen om zich onder zijne bevelen te stellen en een legioen te vormen.

De Grieksche kolonel Karatasso zal in Genua een Grieksch legioen vormen, dat bestemd is om met de Hongaren zamen te werken.

De jongste berigten uit Italië luiden dat de Piemontezen het vuur tegen Gaëta hebben geopend. Volgens een schrijven uit Napels heeft de generaal Cialdini Koning Frans II doen verzoeken eene witte vlag te plaatsen op het paleis door de Koningin te Gaëta bewoond en zich verbonden dat te sparen.

Overigens niets nieuws uit Italië dan alleen een nieuw manifest van den kardinaal Antonelli.

Le Monde is in toorn ontstoken tegen den heer von Rothschild, die de noodige voorschotten niet heeft willen doen om de geheele betaling der coupon van 1 december van de Romeinsche leening te kunnen doen plaats hebben. „De heer von Rothschild, die niet het geheele bedrag dat den 1 december was vervallen had ontvangen, had niettemin het grootste gedeelte daarvan in kas. Zijne handelwijze is zelfs door zijne geloofsgenooten gelaakt! In deze smartelijke omstandigheden zullen de inschrijvers van de Romeinsche leening met geduld een uitstel dragen dat welligt geene andere oorzaak heeft dan den kwaden wil of de overhaasting van den heer von Rothschild."

Men spreekt hier van den heer Chamblin, prefect van de Aisne, als aanstaand directeur-generaal der douane, en van den heer Mercier Lacombe, prefect van de Vienne, als aanstaand directeur van de binnenlandsche aangelegenheden van Algerië.

Door de maatschappij Bazin zal een nieuwe dienst van stoom-pakketbooten tusschen Marseille en Alexandrië geopend worden.

— Le Pays meldt dat de generaal Benedek tegenwoordig de verschillende provinciën inspecteert die onder zijn kommandement gesteld zijn. Hij is den 27 november te Venetië gepasseerd en heeft den volgenden dag de forten der Laguna bezocht; aan boord van het stoomfregat dat hem naar de kust heeft overgebragt, ontving hij de officieren der Oostenrijksche marine. Hij heeft hun in eene korte toespraak verklaard dat zijne Regering nooit voornemens is geweest Venetië te verkoopen, dat zij geene aanvallende houding zou aannemen, maar wanneer zij aangevallen werd, zich op de krachtigste wijze zou verdedigen.

— Hetzelfde blad zegt dat er berigten uit Syrië zijn ontvangen van 24 november. De expeditionnaire troepen waren toen bij voortduring zeer tevreden. Jozef Caram, tot gouverneur van het Maronitisch Kaimakanaat van den Libanon benoemd, zou eerlang in zijne nieuwe functiën bevestigd worden. Fuad Pacha, voorziende dat de buitengewone zending welke hij vervult veel meer tijd zou vorderen dan hij aanvankelijk had gedacht, had zijn gezin uit Konstantinopel doen overkomen om zich met hem te Beyruth te vestigen.

— De proclamatie van Koning Victor Emmanuel aan de Siciliaansche bevolking, den 1 dezer te Palermo afgekondigd, vangt aan met de betuiging der diepste aandoening, bij het betreden van een eiland dat vroeger, als eene voorspelling van Italië's tegenwoordig lot, een zijner voorzaten tot Vorst gehad heeft, in onzen tijd des Konings betreurden broeder tot zijnen Koning verkoos en thans hemzelven door de algemeene volksstemming geroepen heeft om de weldaden der vrijheid en nationale eenheid daarover uit te strekken. Groote dingen, zegt de proclamatie verder, zijn in weinig tijds volbragt, groote dingen blijven nog te doen over, maar de Koning houdt zich overtuigd dat met de hulp van God en den moed der Italiaansche bevolkingen deze grootsche onderneming tot een gewenscht einde gebragt zal worden. „De Regering die ik hier kom vestigen, — dus luidt het verder, — zal een bewind van herstelling en eendragt zijn. Terwijl ik de godsdienst opregt eerbiedig, zal ik de prerogatieven ongeschonden handhaven die de eer der Siciliaansche kerk en den waarborg van het burgerlijk gezag uitmaken; er zal een beheer gevestigd worden dat de zedelijke beginselen eener goed ingerigte maatschappij herstelt, en door de vruchtbaarheid van zijnen bodem, zijnen handel en de werkzaamheid zijner zeemagt te doen herbloeijen, zal de Regering de gaven, door de Voorzienigheid zoo rijkelijk over dit bevoorregt eiland uitgestort, vruchtbaar maken. — Sicilianen! uwe geschiedenis is die van groote feiten en edelmoedige ondernemingen; heden is het voor u, even als voor alle Italianen, de tijd om aan Europa te toonen dat, zoo wij door onzen moed de onafhankelijkheid en de vrijheid hebben weten te veroveren, wij die ook door de eenigheid der harten en door de burgerlijke deugden weten te bewaren."

DUITSCHLAND.

Berlijn 4 *december*. — Het Engelsch Kabinet heeft zich met de taak belast aan het Pruissische de stappen mede te deelen, door de Deensche Regering tot vereffening der geschillen over de zaak der Holsteinsche Constitutie gedaan, en in zijne daarover naar Berlijn gezonden nota de hoop geuit dat Pruissen de voorstellen van Denemarken zal billijken. Aangezien deze voorstellen echter aan de Holsteinsche Stenden het regt tot inwilliging der belastingen ontnemen, heeft onze Regering in eene aan haren gezant te Londen gerigte depêche geantwoord dat zij buiten staat is daarin toe te stemmen en te Frankfort volgens den wensch van lord J. Russell te handelen.

- Het bekend protest des Hertogs van Augustenburg tegen de door de Deensche Regering bewerkstelligde vervreemding van een gedeelte zijner voormalige bezittingen in Sleeswijk is reeds in eene verbale nota, welke den Pruissischen gezant te Kopenhagen toegezonden is, beantwoord, welk antwoord inhoudt dat dit protest in geenerlei opzigt als gegrond kan worden aangemerkt, maar tevens besloten wordt met het aanbod om, indien de Hertog nogtans vreezen mogt dat het overige zijner vorderingen niet zal worden ingewilligd, hem dit overige terstond, en zonder de vastgestelde verdere betalingstermijnen af te wachten, in eens uit te betalen, door welke schikking die zaak dan nu afgedaan zijn zou.

— Sommigen spreken van goede diensten, welke Engeland tot vereffening der zaak van Savoije aan Keizer Napoleon zou willen bewijzen, en de Neue Preussische Zeitung behelst nu een artikel hetwelk aan dit gerucht voet schijnt te geven. Intusschen is het nauwelijks geloofbaar dat de Engelsche Regering zich op het Fransche standpunt in deze aangelegenheid geplaatst zou hebben, althans dit zou haar tegenover het Parlement in eene zeer moeijelijke stelling brengen, zoodat men wèl zal doen hare handelingen ten deze af te wachten.

- Te Warschau zijn de buitenlandsche dagbladen weder aan eene meer strenge censuur onderworpen, en zelfs de vroeger vrijgevig behandelde Allgemeine Zeitung schijnt in ongenade gevallen te wezen, naardien zij doorgaans zeer sterk besnoeid of ten deele onleesbaar gemaakt uit de handen des censors terug keert, en dan nog somtijds eerst acht of tien dagen na hare verschijning ter lezing wordt afgestaan. Vooral zijn de artikelen die Frankrijk betreffen aan eene strenge censuur onderworpen.

— Uit Petersburg meldt men dat mevrouw Ristori en haar gezelschap den 13 dezer de reeks hunner tooneelvoorstellingen aldaar zullen openen, het répertoire waarvan uit Medea, Maria Stuart, Judith, Camma en Phedra bestaat.

Weenen 3 *december*. — De voormalige minister van politie, baron Hubner, bevindt zich thans hier, is bij den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen en voornemens zich eerstdaags naar Venetië te begeven, waar hij reeds eene woning gehuurd heeft en den winter door denkt te brengen.

— Het Ministerie van Oorlog heeft besloten den wapenrok der soldaten voortaan slechts met éène rij knoopen, in stede van twee te voorzien, hetwelk eene besparing van ongeveer 100.000 florijnen te weeg zal brengen.

— Volgens de Wiener Zeitung trokken den 2 dezer eenige volkshoopen door de straten der binnenstad en Leopoldstad te Pesth, en pleegden baldadigheden. bij eenige tabaksfabriekanten, boven wier deuren het Oostenrijksch wapenschild hing, maar werden spoedig uiteen gedreven. Ook in andere groote steden van Hongarije zijn soortgelijke buitensporigheden gepleegd.

De Boheemsche adel heeft vertoogen tegen de benoeming van graaf Fongacz tot gouverneur van dat Kroonland ingediend, omdat hij een Magyaar is en geen duimbreed eigendom in Boheme bezit. In dit laatste ware door eene schenking te voorzien, maar de zaak bewijst even als de benoeming van den hoog aristocratischen graaf Wolkenstein tot gouverneur van Tyrol, de verlegenheid waarin de Regering verkeert om geschikte mannen voor die ambten te vinden.

Per Telegraaf.

PARIJS 6 December.

De onderhandelingen over het Fransch-Belgische handelstractaat vorderen goed. Wanneer zij zijn afgeloopen, zullen die te Berlijn over een handelsverdrag met het Tolverbond aanvangen.

Tweede depêche.

De Moniteur deelt de circulaire mede, door den graaf de Persigny bij het aanvaarden der portefeuille van binnenlandsche zaken aan de prefecten gerigt en waarin hij de voortreffelijkheid van het Keizerlijk besluit van 24 november doet uitkomen; een besluit, zegt hij, dat de rustige uitoefening veroorlooft der vrijheden, welker ontwikkeling de populaire regering der Napoleons moet beschermen. De Minister beveelt de prefecten aan niets te verzuimen wat het werk der verzoening kan tot stand brengen.

Derde depêche.

De heer von Rothschild heeft aangekondigd dat de halfjaarlijksche interest van de Romeinsche Staatsschuld, die op den 1 dezer vervallen is, zal worden betaald te beginnen op heden.

MARSEILLE 6 December.

Volgens brieven van het Fransche eskader voor Gaëta te Toulon ontvangen, hebben de Sardinische troepen den 2 dezer met kracht het bombardement der vesting aangevangen.

Het aantal afgevaardigden uit de provinciën der Beide Siciliën in het Nationale Parlement zal 144 bedragen.

KASSEL 5 December.

De commissie voor de Staatsregeling uit de Tweede Kamer heeft de volgende voorstellen eenparig goedgekeurd: „1e. De vergadering kan zich niet als de wettige Vertegenwoordiging des Lands aanmerken, en zich niet met de zaken van den Landdag bezig houden. — 2e. Den Keurvorst zal eene memorie aangeboden worden, in welke de gevoelens en wenschen der Natie hem rondborstig zullen worden ter kennis gebragt, en hem verzocht zal worden onverwijld het grondwettig regt te herstellen dat tot den jare 1850 toe geëerbiedigd is, en al de wijzigingen in de wet met de nationale vertegenwoordiging in overeenstemming te brengen, die krachtens de kieswet van 1849 gevormd is geworden."

WEENEN 6 December.

Volgens berigten uit Pesth van eergisteren hebben ook te Szegedin, Nagykörös, Ketzkemet, Arad en Congrad manifestatiën tegen de ambtenaren plaats gegrepen. In Waitzen is daardoor een gevecht tusschen burgers en militairen ontstaan, waarbij sommige personen gekwetst werden.

TURIJN 6 December.

Door het algemeen stadhouderschap te Napels zijn de bevelen van den generaal Pinelli, wegens het in staat van beleg stellen, dadelijk opgeheven.

NAPELS 5 December.

Koning Victor Emmanuel is van Palermo weder herwaarts afgereisd. De nieuwe schouwburg, die op last der Regering gesloten was, is gisteren door het publiek geopend en geïllumineerd. Nadat zij eenige Garibaldiaansche liederen had gezongen is de menigte rustig uiteengegaan.

MADRID 4 December.

De maarschalk O'Donnell heeft in het Congres verklaard, dat de Spaansche Regering, door haren gezant te Gaëta te laten, en dezen aldaar de gevaren des Konings te doen deelen, trouw den pligt heeft vervuld, die op haar rust.

KONSTANTINOPEL 28 November.

De heer de Lavalette dringt aan op eene verlenging van de Fransche bezetting in Syrië. De Porte weigert dit. De gezanten der overige Mogendheden schijnen zich neutraal te houden.

De bankiers van Galata verlangen deel te nemen aan de nieuwe leening.

Tweede depêche.

Daar de grootvizier zelf ook Bosnië en de Herzegowina zal bezoeken, zal eene voorloopige commissie derwaarts worden gezonden, onder voorzitterschap van Ismael-pacha, opperbevelhebber in Rumelië. De Regering heeft aan de vreemde gezanten medegedeeld dat eene herziening zal plaats hebben in het regtswezen en de handelswetgeving. Er is sprake om te Konstantinopel een *crédit foncier* op te rigten. Te Crajova heeft een bloedig oproer ten gevolge van de inning der belastingen plaats gehad. De troepen van Prins Couza zijn hierbij overwinnaars gebleven.

LONDEN 6 December.

Koffij prijshoudend. — Suiker en Rijst gedrukt. — Olie onveranderd. — Talk in loco 60/, Jan./Maart 60/6 April/Junij 59/ a 59/6. — Schotsch IJzer 52/. Ter Veemarkt waren heden aangeboden 1150 Runderen, 36. Kalveren, 4550 Schapen en 155 Varkens. Voor best Runderen werd 5/, voor dito Kalveren 4/8, voor dito Schapen 5/6 per stone betaald.

De mailstoomschepen Kangaroo, Bremen en America zijn heden uit New-York aangekomen met berigten van den 24sten der vorige maand. Fondsen hooger, Illinois 59⅞. Katoen middling 10⅝ met levendiger vraag. Koffij en Suiker zonder handel. Wissel op Londen 103 a 10.

LIVERPOOL 6 December.

Katoen. Heden werden 6000 b. tot onveranderde prijzen afgedaan.

BERLIJN 6 December.

Rogge. Dec./Jan. 49¾, Febr./Maart 49¾. — Raapolie. Dec./Jan. 11⅝, Febr./Maart 11¾.

MADRID 5 December.

Spanje 1¾ pc. 42.35; dito 3 pc. 50.50.

PARIJS 6 December.

Frankrijk 3 pc. 70.45; dito 4½ pc. 96.50; Cred. Mob. 783. Spanje 1¾ pc. 40⅝; dito binnenl. 3 pc. 48⅞.

LONDEN 6 December.

De 3 pc. Geconsolideerden 94⅛. Rusland 4½ pc. 92. Spanje 1½ pc. 41⅞; dito buitenl. 3 pc. 50⅛; dito Amort. 6⅛. Portugal 3 pc. 46⅞. Mexico 3 pc. 21½. Holland 4 pc. 100⅞.

WEENEN 6 December.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 64.80; dito Nationale 5 pc. 77. Wissel Londen ƒ 141.

FRANKFORT 6 December.

Oostenr. Metalliek 5 pc. 43; dito Nation. 5 pc. 52. Spanje 1¾ pc. 40; dito 3 pc. 47⅞.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 6 December.

In de zitting der Tweede Kamer van heden is ten einde gebragt de beraadslaging over het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting (*Departement van Binnenlandsche Zaken*).

De afdeeling *armwezen* lokte eene discussie uit over de slechte werking van het domicilie van onderstand en over de onberaden opheffing door sommige gemeentebesturen van het subsidie-stelsel, aan welke wisseling van gedachte deel namen de heeren Dommer van Poldersveldt, Meylink, de Bieberstein, de Lo, de Berg, Cool, Mackay, van Nispen, Poortman en de Minister van Binnenlandsche Zaken. Practische uitkomst had de beraadslaging niet: voor en tegen werden de hoofdbeginselen der armenwet besproken en de Minister, erkennende vele van de daartegen gerezen bezwaren, legde evenwel de verklaring af dat de Regering niet kan overgaan tot eene verandering van de armenwet, zonder dat nadere ondervinding de noodzakelijkheid daartoe dringender zou hebben aangetoond.

De afdeeling *Staatscourant* lokte van de zijde van den heer Thorbecke twee opmerkingen uit: 1°, dat het overzigt van de zittingen, voorkomende in die Courant, hoe verdienstelijk ook bewerkt, niet droeg een officieel karakter, en 2°, dat het hem had getroffen hoe bij de vertaling in de *Staatscourant* van de bekende nota van lord Russell, dd. 27 october jl., juist was weggelaten de periode, waarin de Minister zich beriep op het voorbeeld van den Prins van Oranje en diens komst in Engeland, om te betoogen het regt van volksopstand tegen een dwingeland. De heer Thorbecke vroeg, of hij die weglating moest beschouwen als staande in verband met de meeningen der Regering; alsof zij het glorieuse feit, waarop gedoeld werd, wilde hebben weggewischt? — De *Minister van Binnenlandsche Zaken* antwoordde dat de *Staatscourant* geen ander officieel karakter had dan voor zoover betreft de aankondigingen van wege de Regering gedaan, en dat hij zich in geenen deele aansprakelijk stelt voor hetgeen de redactie goedvindt in die courant te plaatsen. De Regering stelt zich voor de redactie van de Staatscourant in geenen deele aansprakelijk.

---

daarvoor Duitschers hebben.

De drie eerste bezwaren geven wij volkomen toe, doch op het punt van N.° 4 verkeert men in eene noodlottige dwaling, welke wij met goed gevolg hopen te kunnen verdedigen.

Het is zonderling, dat ten opzigte van den muziekalen aanleg der Duitschers een dubbel vooroordeel en wel in tegenovergestelden zin door ons moet bestreden worden.

Ten vorigen jare moesten wij de bekwaamheden van Duitsche opera-zangers verdedigen tegenover eene eenzijdige voorliefde voor Franschen en Italianen; thans is juist het omgekeerde onze taak en moeten wij een al te ligtvaardig vertrouwen in de deugdelijkheid van Duitsche orchest-muziekanten bestrijden. Het is hiermede gelegen als met alle andere dingen: „geen regel zonder uitzondering" en men moet straten van stegen weten te onderscheiden.

Ofschoon Duitschland met het volste regt op den naam van het vaderland der klassieke muziek mag aanspraak maken, en ook de liefde voor muziek aldaar meer algemeen is dan in andere Landen, zoo is het er toch verre van af, dat iedere Duitscher muziekaal zoude zijn. Ook kan men van de muziekale toestanden in Duitschland zeer goed zeggen: „het is niet alles goud wat er blinkt." Zoo is bijv. het aantal orchesten aldaar groot genoeg, doch heeft zijn bestaan grootendeels te danken aan de groote voorliefde voor het dansen, welke bij alle standen algemeen is. Het ligt nu in de rede, dat de qualiteit verre beneden de quantiteit blijft. Over het algemeen hebben wij in de strijk-orchesten het getal goede blaasinstrumenten schaarsch bevonden. Voor weinige jaren telde men te Leipzig, in de vijf strijkorchesten welke deze stad bezit, vier of vijf goed bezette blaasinstrumenten, terwijl de behandeling der overige alle min of meer te wenschen overig liet. Ook heeft, hetgeen wij in andere Duitsche steden hoorden en zagen, ons tot de overtuiging gebragt, dat Duitschland zijne eigene goede muziekanten best gebruiken kan en ze niet over de grenzen behoeft te sturen.

Het is juist om die reden, dat men geen ligtvaardig vertrouwen moet stellen in de bekwaamheden van Duitschers, welke zich hier voor de muziekkorpsen bij het leger of voor de strijkorchesten komen aanbieden of aanbevolen worden.

De muziekkorpsen bij onze kavallerie hebben wij ongunstig moeten beoordeelen, in weerwil, dat zich bij de meesten dier korpsen Duitsche kapelmeesters en gedeeltelijk ook Duitsche muziekanten bevinden. Het besproken vooroordeel brengt dus een dubbel nadeel mede. Men verzuimt namelijk voor eene doelmatige opleiding van landgenooten zorg te dragen, terwijl men onnutte gelden besteedt aan vreemdelingen, wier medewerking van geene waarde blijkt te zijn. Wil men onze muziekkorpsen met vreemdelingen aanvullen, wij hebben er niet tegen, mits zulks niet geschiede dan ingeval van dringende noodzakelijkheid, en na een nauwkeurig onderzoek omtrent de bekwaamheden dezer personen. Ook behoeft men daartoe niet altijd het oog te vestigen op Duitschland. Indien wij ons niet bedriegen levert ook België een aantal goede muziekanten op. Doch het kleine getal der voor ons leger benoodigde muziekkorpsen in aanmerking nemende, gelooven wij, mits men doeltreffende maatregelen neme, de vreemdelingen zeer goed te kunnen missen.

Wij komen alsnu op de drie eerste bezwaren terug. Tegenzin in de militaire dienst, het toenemende gebrek aan vrijwilligers, het dikwijls onbruikbare van de aangeworvene personen voor de muziek, het verliezen van bekwaam gemaakte personen, die na volbragten diensttijd zich aan schouwburg-orchesten of elders verbinden, alle deze moeijelijkheden vloeijen uit dezelfde bron voort, en kunnen niet anders overwonnen worden, dan door het daarstellen van eene militaire muziekschool, waarin jongelieden van eenigen muziekalen aanleg voor kapelmeesters en stafmuziekanten bij het leger opgeleid worden.

Op die wijze vormt de Regering een depôt voor de muziekkorpsen, waardoor deze waarschijnlijk zonder vreemde hulp steeds zullen kunnen voltallig gehouden worden. Doch ook uit een muziekaal oogpunt is eene dergelijke inrigting noodzakelijk. Even als de mathesis, zoo moet ook de muziek op jeugdigen, d. i. 12 a 14jarigen leeftijd, aangeleerd worden. Later wordt zulks moeijelijk. Van daar alle de bezwaren, waarmede men met de militaire muziek te worstelen heeft. De horenblazers en trompetters, welke op 18jarigen leeftijd bij het leger komen, zijn veelal te oud of hebben geene beschaving genoeg om de gronden der muziek te leeren verstaan en praktische muziekanten te worden. Het machinale gedeelte van hun vak, d. i. het blazen der signalen kunnen zij wel leeren, doch verder brengen zij het niet. In een gunstig geval leeren zij eene melodie op het gehoor nablazen, doch blijven toch nog altijd onbruikbaar om in muziekstukken van eenigzins gecompliceerden aard mede te werken. Het onderscheid tusschen een signaal horenblazer of trompetter en een muziekant ligt nu duidelijk voor oogen. De een doet machinaal werk, terwijl de andere min of meer kunstenaar behoort te zijn. De laatste kan gemakkelijk het werk van den eersten aanleeren, doch omgekeerd gaat zulks niet. Zorgt dus de Staat voor muziekanten, dan heeft ze des noods te gelijker tijd de signalisten.

Doch wil men de muziekkorpsen in behoorlijken toestand behouden, alsdan behoeven deze ook afzonderlijk bij den staf geplaatst te zijn, daar men anders door het detacheren van kompagnien of eskadrons de muziekkorpsen uit hun verband rukt.

En hiermede kunnen wij het tweede gedeelte van ons betoog hoofdzakelijk als geëindigd beschouwen, Wat de door ons voorgestelde muziekschool betreft welligt zou deze een onderafdeeling van de Koninklijke muziekschool te 's Hage kunnen vormen, en daardoor slechts geringe onkosten aan het Rijk veroorzaken. Ook in de regementsscholen kan men door oprigting van zangklassen veel bijdragen om goede sujetten voor de militaire muziek uit eigen boezem aan te kweeken. En zeker is het, dat zoodanige personen, die van jongs af bij het leger zijn opgevoed, later als muziekanten veel langer in dienst zullen blijven dan andere, omdat zij meer aan het leger gehecht zijn. Daar het zoowel voor het Rijk als voor de militaire muziekanten van financieel belang is, dat laatstgenoemden door nevenverdiensten hunne positie verbeteren kunnen, zoo zullen de leerlingen der militaire muziekklasse grootendeels ook strijkinstrumenten moeten beoefenen, ten einde des winters in de garnizoensplaatsen in concerten enz. te kunnen medewerken.

Terwijl wij zooverre met onzen arbeid gevorderd zijn, valt ons oog op een artikel over de muziek der infanterie, voorkomende in N.° 9 van den Militairen Spectator. De schrijver van dit artikel verschilt met ons nog al belangrijk wat het netto der subsidie van 's Rijks wege betreft, doch daar hij slechts kleine fanfare-korpsen ter sterkte van 25 man voor de infanterie wil daarstellen, eene tamelijk ruime subsidie van de officieren verlangt, en bovendien soldij en kleeding voor memorie buiten berekening laat, zoo zal zijn bruto-cijfer naar verhouding weinig verschillen met de sommen, welke wij voor groote muziekkorpsen in rekening bragten. Daar nu de min of meer juiste zamenstelling van een muziekkorps voor de infanterie in den laatsten tijd een punt van quaestie is geworden, zoo stellen wij ons voor daarover bij eene volgende gelegenheid nog een woord in het midden te brengen.

Op de afdeeling *nijverheid* werd verworpen met 44 tegen 27 stemmen een amendement van den heer *Idserda* om de sommen te doen vervallen, aangevraagd voor proefnemingen met de kunstmatige oesterteelt en voor het houden van eene tentoonstelling van visscherij-gereedschappen.

Daarna is, na eene korte discussie over verschillende telegrafische lijnen, hoofdstuk V **aangenomen** met 59 tegen 12 stemmen.

De algemeene beraadslaging over hoofdstuk IV (*Departement van Justitie*) bepaalde zich tot eene korte en gansch onbeteekenende wisseling van gedachte tusschen den heer Wintgens en den Minister van Justitie, waarna de discussie over de artikelen verdaagd werd tot morgen ochtend ten 11 ure.

In het bij dit N.° behoorend Bijvoegsel is opgenomen het verslag der heden gehouden zitting van den Gemeenteraad, benevens dat der zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, waarin is beraadslaagd over hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1861.

De tweede leesvergadering ten behoeve der School voor havelooze kinderen werd heden avond in de zaal der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen alhier gehouden. Ds. J. H. Gunning Jr., van Hilversum, die als spreker optrad, vond aanleiding in de herinnering van dezen dag om te wijzen op de nagedachtenis des regtvaardigen, die in zegening blijft. Hij had zich ten taak gesteld de levensgeschiedenis van een dier regtvaardigen, bijzonder in verband met het doel zijner lezing, in vlugtige trekken te schetsen. Als zoodanig vestigde hij de aandacht der talrijke vergadering op Roger Miller, den stads-zendeling te Londen, den vriend van lord Ashley, in 1808 geboren en in 1847 omgekomen, die vooral in zijne laatste levensjaren bewezen heeft wat de Christelijke menschenliefde op verdoolde en verdierlijkte natuurgenooten onder den Goddelijken zegen vermag. De spreker voerde ook aan hoe Miller zich het lot der havelooze jeugd had aangetrokken en op de eerste door lord Ashley opgerigte *ragged school* onderwijzer geweest was. In zijn verhaal vond hij meermalen gelegenheid om belangrijke opmerkingen en wenken ten beste te geven, terwijl hij eindigde met eene krachtige opwekking om den adel der menschheid te zoeken en te waarderen, ten einde alzoo geschikt te worden om anderen tot menschen te vormen. — Nadat de spreker den dank van het bestuur der voornoemde School bij monde van ds. van Oosterzee had ontvangen, werd de vergadering gesloten.

Uit het vroeger medegedeelde drietal predikanten heeft de kerkeraad der Remonstrantsch Gereformeerde gemeente alhier heden avond een tweetal gevormd, bestaande uit de heeren M. Cohen Stuart, te Utrecht, en H. W. Kalff, te Boskoop, en daaruit vervolgens tot predikant beroepen ds. M. Cohen Stuart.

Ingevolge Zr. Ms. besluit van den 5 dezer, wordt met den 1 januarij 1861 het raderstoomschip Amsterdam, alsdan zullende liggen te Willemsoord, in dienst gesteld, met bestemming naar Oost-Indië, en het bevel over dat stoomschip opgedragen aan den kap.-luit. t/z. J. P. G. Muller. Met voornoemden datum worden op gezegden bodem geplaatst de luit. t/z. der 1ste kl. H. E. Bunnik, als 1ste offic.; de luits. t/z. der 2de kl. J. J. de Hart; S. de Laat de Kanter en J. M. A. van Mulken; de adelb. der 1ste kl. jhr. W. M. de Gijselaar; de offic. van gez. 1ste kl. A. H. Neyssel; de offic. van gez. 3de kl. J. C. D. Steendijk; de offic. van admin. 2de kl. C. H. P. de Jonge en de scheepskl. C. J. Lagaay. In de plaatsing der ontbrekende adelb. der 1ste kl. zal later worden voorzien.

In het Algemeen Handelsblad leest men: Naar wij vernemen heeft te Londen het licht gezien eene Engelsche vertaling van Koetsveld's „Pastorij van Mastland", onder den titel: *The Manse of Mastland: Sketches, serious and humorous, from the life of a village pastor in the Netherlands.* Translated from the Dutch bij Thomas Keightley.

De gewone audientien van de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog zullen op zaterdag den 8 en dingsdag den 11 dezer geen plaats hebben.

KRALINGEN 6 *december.* — Bij den burgerlijken stand alhier zijn in de maand november aangegeven 17 geborenen, 6 overledenen en 4 paren gehuwd.

'S GRAVENHAGE 6 *december.* — In deze residentie is aangekomen en afgestapt aan het Hotel Bellevue de Prins Czernyscheff, komende van Petersburg, belast met depêches voor het Russische Gezantschap alhier. Heden is die Prins naar Soestdijk vertrokken tot het brengen van een bezoek aan H. M. de Koningin-Moeder.

— Aanstaanden maandag den 10 dezer zal de maatschappij „Bergwerkvereeniging voor Nederland" eene buitengewone algemeene vergadering houden in het Hotel de l'Europe alhier, en zullen in die vergadering de volgende onderwerpen ter tafel worden gebragt: Verslag van den raad van bestuur over den toestand der Maatschappij in het algemeen. — Berigt der in de buitengewone vergadering van 25 julij ll. benoemde commissie over den uitslag harer verrigtingen. — Beraadslagingen en beslissingen betrekkelijk de door den raad van bestuur, naar aanleiding der artt. 5, 7, 8, 16, 39, 40 en 42 der statuten, te doene voorstellen.

— Tot lid van de Kamer van koophandel en fabrieken alhier is heden verkozen de heer J. W. van der Schooren.

— De op gisteren alhier door diakenen der Nederduitsche Hervormde gemeente gehouden turf-collecte heeft opgebragt de aanzienlijke som van *f* 2724.65.

— Het weekblad l'Echo Universel zal met 1 januarij e. k. ophouden te bestaan; van dien datum af zal bij denzelfden uitgever een ander Fransch dagblad verschijnen, getiteld Journal des Pays-Bas.

AMSTERDAM 5 *december.* — Bij de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo is eene som van *f* 7001.77, ten behoeve der Christenen in het Oosten, zoo door inzamelingen als giften, ontvangen.

VLISSINGEN 4 *december.* — De Gemeenteraad alhier heeft in zijne zitting van 1 dezer besloten den Rijkscontroleur Spiess, onder 's Konings nadere goedkeuring, tevens de contrôle der stedelijke belastingen op te dragen, daar de waarneming dier betrekking door den heer Waltman, die hier ruim 30 jaren stedelijk controleur was, door 's mans gevorderden leeftijd zooveel te wenschen overliet, en het door de aanzienlijke vermindering van ontvangsten, inzonderheid op het middel gemaal, ten duidelijkste bleek dat eene hervorming en gestrenger toezigt hoogst noodzakelijk waren.

— Te St. Truijen (België) werd dezer dagen een colporteur van bijbels door het gepeupel aangerand, dat zijne bijbels verbrandde. Verscheiden personen zijn daarop in hechtenis genomen. De stad heeft op hare kosten de kraam of tent van den koopman laten herstellen, en deze zet zijnen arbeid geregeld voort onder bescherming van eenige politieagenten.

Kunstnieuws.

ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.

Hoogduitsche Opera.

Even als bij de tweede opvoering van Mozart's *Zauberflöte* op jl. vrijdag, was ook bij de derde, die gisteren avond plaats had, in sommige opzigten eenige verbetering op te merken van het gebrekkige waarop wij na de eerste uitvoering moesten wijzen, terwijl over het algemeen datgene waarvan wij met lof spraken, thans dien lof minstens evenzeer verdiende.

De meestal gevolgde orde omkeerende, willen wij beginnen met aan het orchest onze hulde te brengen voor de uitstekende wijze waarop het zijne schoone taak bij de opvoering dezer opera vervult. Zoowel daar waar het meer zelfstandig optreedt en ons den rijkdom van Mozart's genie doet bewonderen, als daar waar het de bescheidener rol vervult van het begeleiden der zangnummers en daarin de oorspronkelijkheid, de frischheid en het karakteristieke van den componist met de meeste naauwkeurigheid en fijn genuanceerd doet uitkomen, verdient het een welgemeend bravo, waarin met den verdienstelijken aanvoerder ditmaal schier alle instrumenten mogen deelen.

Overigens refereren wij ons in de hoofdzaak aan het reeds geschrevene. De zeer groote moeijelijkheid erkennende van het goed bezetten van alle partijen, blijven wij het betreuren dat de zang der drie zwarte dames, ofschoon merkelijk minder dan bij de eerste opvoering, nog steeds onzuiver stemt; dat de drie knapen het niet veel beter maken. Daarentegen zong de heer Brassin als Papageno, waarschijnlijk ten gevolge der geheele opheffing eener tijdelijke belemmering, gisteren avond zijne rol uitmuntend fraai. Papagena was als vroeger. De heer Lindeck zong het groote recitatief van den eersten priester wederom zeer goed en werd ditmaal naar verdienste toegejuicht; in het duo met den tweeden priester zong deze laatste nu ook vrij zuiver.

De zware partijen van de Koningin der Nacht, Pamina en Sarostro, werden door de dames Kainz en Bertram Mayer en den heer Dalle Aste, altoos met het oog op het reeds door ons gezegde betrekkelijk de middelen welke deze kunstenaars daartoe ten dienste staan, voorgedragen op eene wijze die toonde dat zij zich daarin reeds meer te huis voelden dan bij de eerste opvoering. De herhaalde terugroepingen welke hun ten deel vielen, kunnen als eene demonstratie worden aangemerkt dat men ook hierin hunne meermalen gebleken schitterende verdiensten wil geappreciëerd zien. Eene bijzondere ovatie werd den heer Dalle Aste bij zijn optreden gewijd. Niemand kan den uitstekenden kunstenaar de hem toebedeelde kransen en lauweren meer van harte gunnen dan wij. Alleen omtrent de keuze der gelegenheid zou eenig verschil kunnen bestaan.

Mevr. Bertram Mayer vergunne ons bij ons reeds uitgedrukt gevoelen te persisteren, dat hare voordragt nog zou winnen bij wat minder pathos, bij wat meer rust en eenvoud.

De heer Seyffardt deed voor den aanvang van het stuk aankondigen dat hij om ongesteldheid de toegefelijkheid des publieks inriep. Intusschen was zijn zang als Tamino ook nu net en zuiver en klonk zijn geluid, door meerder terughouding dan vroeger, zelfs beter.

Morgen avond heeft de vierde opvoering plaats van *Figaro's Hochzeit*, waarmede dit opera-gezelschap reeds zulk een onverdeeld succès heeft ingeoogst. De heer Bertram, echtgenoot der door ons zoo gewaardeerde zangeres, eerste bariton aan den schouwburg te Leipzig, zal daarbij, als gast, de rol van graaf Almaviva vervullen. Wij verwachten eene volle zaal.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 6 December.

OVERLEDEN: J. J. Liephart, wedr. van G. de Jong, 63 j. — N. Kitsz, d., 7 m. — D. van Duivenbode, z., 2 j. — M. Tas, wed. J. Bakker, 71 j. — A. Hammer, wedr. van C. Eikeleboom, 84 j. — G. H. Poot, z., 1 j. — P. J. de Graaff, wed. G. Drost, 80 j. — P. Zellenrath, z., 1 j. — A. Scheepers, d., 1 j. — D. Frijhof, z., 8 m. — G. Vosbergen, d., 3 m.

BEVALLEN: R. S. Hartveld, geb. Spier, d. — A. W. de Groot, geb. van Wijk, d. — D. Mulder, geb. de Visser, d. — A. K. Clasie, geb. van Kedts Houtman, d. — J. Spuybroek, geb. Kramer, d. — G. Nipius, geb. Messie, z. — D. Steenbeek, geb. de Hoog, z. — G. Sabelis, geb. Meijer, d.

243ste Staats-Loterij.

4de Klasse, 4de Lijst.

Trekking op 6 December.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 400: N.° 7597
„ „ - 100: „ 1378 12395

Prijzen van *f* 65:

192	2240	4076	7139	8855	11938	14577	16978
195	2403	4398	7154	9009	12013	14697	17397
533	2712	4420	7178	9250	12390	14757	17661
811	2843	4454	7266	9287	12519	14967	17744
874	2978	4680	7640	9487	13201	15118	18266
945	3125	5263	7857	9737	13664	15758	18318
984	3447	5629	8220	9884	13677	15769	18870
1074	3628	6045	8431	9914	13752	16195	18892
1328	3635	6225	8459	9984	13909	16244	19084
1476	3720	6406	8640	10271	13964	16268	19470
1866	3820	6497	8698	10696	14258	16788	19598
2061	3981	6977	8809	10956	14504	16920	19703
2173							

Beursberigten.

PARIJS 5 December.

Frankrijk 3 pc. a contant 70.60, 70.40; dito op ultimo 70.65, 70.60; dito 4½ pc. a cont. 96.30; dito op ultimo —; dito Bank-Actien 2935, 2940. Crediet Mobilier 780, 785, 777.50. Rusland 4½ pc. 94; dito Spoorweg-Aandeelen 455. Napels 5 pc. —. Spanje 1¾ pc. 40¾; dito buitenl. 3 pc. Oude 49½ en dito Nieuwe 49¾; dito binnenl. 3 pc. 48¾; dito Passive 22½. Oostenrijk 5 pc. 75.

Na vrij wat variatie bleven Fransche fondsen merkelijk lager dan gisteren.

ROTTERDAM 6 December.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. . .	Werk. Schuld 3	pCt.	75 1/8		
Spanje. . .	Oblig., 1¾ nu 3	„	40 9/16	40 11/16	40 9/16
Portugal . .	Obl. Lond. 1853 3	„	45 1/4	45 5/16	45 1/4
„	Obl. 1856/7/9. 3	„	44 1/8		
Rusland . .	Obl. te Amst. 4½	„	89 13/16		
„	bij Stiegl. 1855 5	„	95 7/8		
„	Spoorw. Aand. 5	„	207		
Oostenr. . .	Obl. in Metal. 5	„	43 1/2		
„	dito Nationale 5	„	50 7/16	50 1/2	
„	Ad. fl 250 1854	*f*	192	192 1/2	
„	Priorit. Loten.	„	91		
Grenada,	Uitgestelde.......	„	5 7/8		
Philad.....	bij Hope & C°. A 6	„	79 1/8		

Stille beurs.

Het Commité der Effecten-handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Portugal, Obligatien te Londen 1856/59, 3 pc., 44, 44 1/16, 44 1/16. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 23 9/16; dito Oude, 5 pc., 43 7/16, 43½, 43½; dito Nationale, 5 pc., 50½; dito Weener Loten 1839, *f* 236; dito dito 1854, *f* 192½, *f* 193.

AMSTERDAM 6 December.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. . .	Werk. Schuld 2½	pCt.	62 3/4	62 7/8	62 7/8
„	dito dito 3	„	75 1/4	75 3/8	75 3/8
„	dito dito 4	„	98	98 1/8	98 1/16
„	Amort. Synd. 3½	„	92 1/2		
„	Hand. Maats. 4½	„			
„	O.-I. Leening 4	„	95 7/8		
„	Holl. Sp. 4½	„			
„	Rijnsp. 4½	„			
„	M. van Weld. 4	„			
België, . .	Cert. *Rothsch.* 2½	„	52 1/4		
Frankrijk,	Certificaten . . 3	„			
Spanje . . .	Buitenlands. . 1¾	„	40 1/2	40 5/8	40 1/2
„	dito 3	„	48 13/16	48 15/16	48 13/16
„	Binn. a *f* 6000 3	„	47 15/16	48 1/16	47 15/16
„	Amort. Schuld		22 1/2		
„	Bew. v. Coup.		5 15/16	6 1/16	6
Portugal,	Obligatien . . . 3	pCt.	45 1/2	45 11/16	45 1/2
„	dito 1856/59. 3	„	44 1/16	44 1/4	44 1/16
„	dito Uitgest. .		35 1/2		
Rusland,	Ob. *Hope en C.* 5	„	102 1/2		
„	dito 1828/29. . 5	„	101 1/2		
„	Cert. 1831/33 5	„	85 3/8	86	
„	d.° 1840..... 4	„	75 7/8		
„	d.° *Stieglitz* . . 4	„	75 7/8		
„	d.° d.° Nieuwe 5	„	87		
„	d.° d.° 1855 N. 5	„	95 15/16	96	
„	d.° te Lond. 4½	„	90 1/4		
„	d.° v. Assign. . 6	„	57		
„	Inschr. dito . . 6	„			
Polen, . . .	Aand. 1835.	*f*			
„	Obligatien . . . 4	pCt.			
Pruissen,	Oblig. 1859. . 5	„	103 1/2	103 5/8	
„	Aand. 1854 . . 3½	„	210		
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.* 5	„			
„	d.° dito 4	„			
„	d.° Met. Oude 5	„	43 1/2	43 3/4	43 3/4
„	d.° N. te Ams. 5	„	65 1/2	65 5/8	65 9/16
„	d.° Nat. Met. . 5	„	50 1/2	50 11/16	50 11/16
„	d.° Metalliek. 2½	„	23 11/16	23 3/4	23 11/16
„	W. Ad. fl 250 4	„	193		
Brazilië,	1824, £ 100 5	„	96 5/8		
Equador,	£ 100 1	„	11 3/4		
Venez., . .	Obligatien . . . 3	„	19 5/8		
„	Uitgestelde . . 1½	„	10 1/4		
Grenada,	Obligatien . . . 4	„			
„	Uitgestelde . .		5 13/16		
Mexico, . .	Obligatien . . . 3	„	19 5/8		
Illinois	7	„	90 7/8	91	

Rusland, Certific. te Londen, 5 pc., 94⅛; idem bij Hope, 1860, 4½ pc., 89 11/16, 89¾, 89¾; dito 1859, 3 pc., 60⅞; dito Spoorw. Aand., 5 pc., 206, 206¾, 206½. Weener Bank-Actien *f* 608, *f* 610, *f* 610; dito 1839, fl. 250, 234, 235; dito 1860, 5 pc., 357, 358. Fransch-Oostenr. Spoorw. Oblig., bij Hope, 3 pc., 121½. Brazilie 1843, £ 100, 5 pc., 96⅝; dito 1860, 4½ pc., 85¼. Philad., bij Hope en Co., Lr. A, *f* 100. Galveston, 8 pc., 47 stellen. Griekenl., 1825, 5 pc., 6, 6⅛, 6.

Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3 pc.

Binnenlandsche fondsen nagenoeg onveranderd. Van buitenlandsche waren Oostenrijksche iets vaster, Portug. en Spaansche lusteloos. Illinois gevraagd.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 62⅞. Spanje, 1¾ pc., 40½; dito Binnenl., 3 pc., 47 15/16. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 43⅝; dito Nat. 5 pc., 50 9/16.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (Z.Z.W.)
Aangekomen.
6 dec. *Boni*, Möller, Hellevoetsluis
Krimpenerwaard, v. Heyningen, dito
Juliet Trundy, Spalding, Baltimore
Johanna, Piccardt, Batav. (vertr. 6 julij)
Hellevoet *Aangek.*
6 dec. *Cornelia*, Meijer, Liverpool
Killarney (st.), Goole
Vertrokken.
6 *Krimpenerwaard*, v. Heyningen, Brouwersh.
Adm. Ver-Huell (st.), Havre
Clown, Hill, Newcastle
Prudence, Thomas, dito
Plover, George, dito
Eliza & Ann, Henwood, Plymouth
Andrew Wilson, Nicol, Stockton
Lucy, Durrant, Londen
Hanover (st.), dito
(Z.—Z. Z. W.)
Brielle *Aangek.*
6 dec. *Aurora* (st.), Londen
Three Brothers, Gilbert, Rochester
Brothers Success, Hobart, dito
Vertrokken.
Prins v. Oranje (st.), Duinkerken
Concordia (st.), Londen
Commerce, Dawson, Newcastle
(Z. t. W. — Z.)
Maassluis (Z.Z.W.)
Aangekomen.
6 dec. *John & Charles*, Hopkins, Rochester
Amsterdam *Vertr.*
5 dec. *Jacob van Cleef*, Tholen, Smirna
Texel (Z.) *Aangek.*
5 dec. *Wega*, Huun, St. Thomas
6 *Tweedhe* (st.), Hull
6 *Lion* (st.), Londen
Zenobia, Carter, Yarm.
Vertrokken.
5 *Lady Seaham*, Wood, Seaham
Sirene, Bradhering, Rostock
Bürgermeister Bencard, Hoff, dito
Maren, Krull, Kopenh.
Familien, Andreassen, Drammen
Grev Wedel Jarlsberg, Auli, dito
Julie, Lange, dito
Zwillinge, Ahrens, avontuur
Vlie *Aangekomen*
3 dec. *Roelfina*, Prins, Stettin
Harmonie, Kramer, Wismar
Vrouw Martha, Bol, Ystad
Vertrokken.
3 *Walhalla*, Dehly, Laurvig
Oostmahorn *Vertr.*
1 dec. *Geertina Harmina*, Dijkstra, Londen
Zierikzee *Vertr.*
5 dec. *East Cornwall*, Dyer, Newcastle
Veere *Vertrokken*
4 dec. *Susannah*, Darnell, Newcastle
Eliezer, Darnell, dito
Chance, Martin, dito
Vlissingen *Aangek.*
5 dec. *Eliza*, Simpson, Rio-Janeiro
Vertrokken.
2 *Ægir*, Behrens, Alicante
3 *Antonette*, Bröring, Alexandria (E.)
4 *Rena*, Kölln, Fernambuck
5 *Herman Albert*, Potjewijd, Monte-Video
—o—
Buenos-Ayres *Vertr.*
3 oct. *Ceres*, Meuldijk, Antwerpen
6 *Sara Elisabeth*, Kuiper, dito
Dollard, Koster, dito
14 *Jenneke Hendrika*, Pik, Rotterdam
20 *Willemina*, Glim, Antwerpen
27 *Sia & Elisabeth*, Boerhave, dito
In lading.
31 *Maria Johanna*, Ouwehand, dito
Fanny Sermes, Kramer, d°
de Ruyter, v. d. Heyden, d°
Vereeniging, de Jongh, d°
Diana, Masdorp, dito
Maassluis, Post, dito
Maria Anna, de Jong, d°
Rio-Janeiro *In lad.*
6 nov. *Malvine*, Hoogerwerf, Cadix
Triëst *Aangekomen*
30 nov. *Fresto*, Roelfsema, Middlesborough
Vertrokken.
30 *Rhône* (st.), Cephalonia en Rotterdam
Gibraltar *Aangek.*
21 nov. *Udonia*, Dinkela, Cephalonia n. Bremen
Uitgeklaard.
26 *Hermanna*, Veling, (v. Hamburg) Triëst
Cadix *Vertrokken*
27 nov. *Barend*, Schuur, Villa Real
Santander *Aangek.*
30 nov. *Hazard*, Ketelaar, Dantzig
Triest, Koster, dito
In lading.
Dankbaarheid, Kamphuis, Liverpool
Bilbao *Aangekomen*
17 nov. *Roelfina Kuiper*, Reinders, Dantzig
Egbertus, Schrik, dito
25 *Elsina Geertruida*, Mulder, Hull
Liverpool *Aangek.*
3 dec. *Albatross* (s), Rott.
Cardiff *Vertrokken*
3 dec. *Margina*, Smit, Santander
Aangekomen.
1 dec. *Beerta Hendrika*, Stuit, Gloucester
Falmouth *Aangek.*
4 dec. *Chili*, Grell, Batavia
St. Mary's (Scilly)
Binnengeloopen.
30 nov. *Uselia*, Hunkin, Liverpool n. Dordt
Bij **Wight** *Aangek.*
3 dec. *Alexandrine*, Titcomb, Rott. n. New-York
Londen *Uitgekl.*
4 dec. *Teelkina Meiskina*, de Haan, N. Diep
Jacobus Anthonie, Mellema, avontuur
Gravesend *Aangek.*
4 dec. *Helena Jacoba*, Boomgaard, Rio-Gr.
Elisabeth, Arents, Stockholm
Sunderland *Aangek.*
3 dec. *Salisbury Harrison*, Hall, Amsterdam
George & Elizabeth, Burdes, N. Diep
Gazelle, Stevenson, dito
Shields *Aangekomen*
3 dec. *Davidson*, Wardle, Rotterdam
Shannon, Gilroy, dito
Newcastle *In lading*
4 dec. *Jacoba*, Schaap, Soerabaija
Uitgeklaard.
4 *Margaretha Antina*, Jager, Amst.
Jonge Gerrit, Hazewinkel, Hamburg
Grangemouth *Aang.*
4 dec. *Empress*, Seager, Rotterdam
Antwerpen *Vertr.*
5 dec. *Elisabeth*, Bijl, Triëst
Brugge *Aangekomen*
4 dec. *Grietina*. Sprik, Riga
Vertrokken
3 *Jantina*, Drent, Holland
Dantzig *Vertrokken*
3 dec. *Æolus*, Dekker, Amsterdam
Henriette, Wever, Noorwegen
Pillau *Vertrokken*
3 dec. *Prudence*, Hazewinkel, Goole
Jonge Herman, Boiten, Leer
Libau *Vertrokken*
26 nov. *Geziena*, Post, Holl.
Frederikstad *Aang.*
19 nov. *Tweelingen*, Middel, Dordrecht
Christiansand *Uitg.*
16 nov. *Johanna*, Oldenburger, Bordeaux
Gothenburg *Vertr.*
30 nov. *Sieka*, de Groot, Engeland
Antje Haverbult, v. Heuvelen, Noordzee
Kopenhagen *Uitgekl.*
3 dec. *Donna Johanna*, Borst, Maroïm
—o—

Rotterdam 6 dec. Volgens particulier berigt, is het barkschip *Vier Gebroeders*, kapit. C. J. Bunk, van hier n. Batavia, onder de Linie gepraaid door kapit. Specht Grijp, voerende de *St. George de la Mina*. Kapit. Bunk had toen 46 dagen reis, zijnde den 4 sept. ll. van Brouwershaven uitgezeild.

Amsterdam 5 dec. Aangaande de Ned. schepen *Margaretha Catharina*, kap. Stenger, van St. Petersburg n. Harlingen, den 29 sept. Elseneur gepasseerd, en *Hendrika Margaretha*, kap. Korte, den 1 oct. in de Firth of Forth zeilklaar naar Aalborg, heeft men sedert niets vernomen.

Nieuwe Diep 5 dec. Den 2 dezer is in de gronden van Terschelling gezonken de brik *Hoffnung*, kapit. Schlör, met kolen van Swansea naar Hamburg; is totaal weg. Het volk is gered en te Harlingen aangebragt.

Cuxhaven 4 decemb. De Ned. galjoot *Maria Anna*, kapit. Rutters, van Cette gearriveerd, is wegens ijsgang heden alhier in de haven gehaald.

Harwich 4 dec. De *Zior*, Price, v. Sunderland naar Rotterdam, is van de geleden schade hersteld en gereed de reis voort te zetten
—o—
5 dec. De wind te **Falmouth** en te **Deal** stil.
—o—
Rotterdam *Uitgekl.*
5 dec. *Delft*, v. Geelkerken, Batavia
Canton, Kettler, dito
Cornelia Wilhelmina, Hoeksma, Ancona
Claudine, Burkenshaw, Londen
Alert, Penny, Ipswich
Burger, Bartels, Newc.
—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 7 dec.: 1ste getijde 10 ure 24 min., 2de getij 10 ure 48 min.

Arnhem. Waterhoogte 5 dec. 2.20 el.

Keulen. Rijnhoogte 5 dec. 9 v. 5 d. Rijnl.

Aangekomen 5 dec.: J. Holthaus van Amsterdam met 4121 ctr., en A. Köstermann van Rotterdam met 3879 ctr.

Cargalijsten.

Rotterdam.

SAMARANG en BATAVIA, Birgitte Melchior, F. Harboe. — 352 kranj. Suiker, C. Vlierboom en Zn.; 407 dito dito, Bonke en Co.; 171 dito dito, Gebr. van Rossem; 3342 b. Rijst, Gebr. Nottebohm; 1500 stuks Koehuiden en 6000 boss. Bindrotting, M. en R. de Monchy; 51 st. Koehuiden, 100 legg. Arak, 200 Kophouten en 199 kranj. Gom-Elastiek, Order.

BALTIMORE, Kalamazoo, W. Taylor. — 50 v. Tabak, Bus en de Critter; 380 v. dito, Mees en Moens; 24 v. dito, Gebr. Nottebohm; 25 v. dito, van Oordt, Bube en Co.; 163 v. dito, L. Hoyack en Co.; 31 v. dito, Ph. van Ommeren; 437 z. Schors, Minderop en Zn.; 20 v., 87 v. en 70 v. Tabak, 23,276 Duigen en 200 v. Appelen, Order. — Voor Amsterdam: 25 v. Tabak, van Vollenhoven en Kratzenstein; 52 v. dito, F. J. Beijer en Zn.; 100 v. dito en 8 v. Meel, J. A. Kluytenaar; 48 v. Tabak, van Beek en Jurjans; 32 v. dito, Goll en Co.

Amsterdam.

HAVANA, Zuiderzee, de Jonge. — 373 k. Suiker, A. en F. Haerten; 377 k. dito, W. van Kempen; 3 partijen Cigaren, A. J. Reinvaan; 53,000 stuks dito, P. G. C. Hajenius; 2 k. dito, Pirech en Houschildt; 2 k. dito, W. Bunge en Co.; 200 k. Suiker en 10 k. Cigaren, Order.

GENUA, LIVORNO, MARSEILLE en MALAGA, Willem III (st.) — 100 Huiden, S. A. le Vino en Co.; 15 k. Wetsteenen, Tholen en Co.; 1 f. Olie, Luden en van Geuns; 6 k. Orangeat, Herklots en Bouman; 2 v., 7 b., 2 k. Droogerijen en 6 k. Zeep, van Enst en Dijk; 1 k. Macaroni, F. Heukensfeldt Slaghek; 2 k. bewerkt Marmer, Deichmann en vom Rath; 10 k. Drop, J. C. Brandt en Zn.; 1 v. Cremor Tartari, Simon Thomas; 1 v. Kapers en 1 v. Amandelen, L. Hoyack en Co.; 2 v. Olie, Reul Koopman; 12 k. Zeep, C. F. Fleumer; 4 v. Droogerijen, Hetterman en Co.; 1 partij Lijnkoeken, 3 k. Chocolade en 1 v. Wijn, Alstorphius en van Hemert; 6/2 en 12/4 boot. Wijn, J. J. Mickenhagen en Zn.; 300/1, 800/2 en 400/4 k. Rozijn, van Beek en Jurjans; 4 b. gedroogde Vruchten, 3 f. Wijn en 2/4 k. Oranjes; F. Meerwein en Zn.; 18 b. Zaad, 4 fl. Olie, 5 b. Senebladen, 50 z. en 16 k. Koopmansch., 1 k. Kaas, 2 f. Olie, 1 b. Zoethout, 2 v. Rozijn, 10 b. Tuinzaden, 16 v. Amandelen, 28 k. Zeep, 3 k. geconfijte Vruchten, 1 v. Vruchten op Brandewijn, 2 k. Droog., 17 f. Wijn, 17 b. Jeneverbessen, 48 p. Zoethout, 675/2, 10/4 k. Citroenen, 349/1, 201/2, 100/4 k. Rozijn, 20/2, 407/4 k. Oranjes, 10 b. Oranjeschillen, Order. — Voor Rott.: 1 v. Senebladen, 5 boot Wijn, 1 k. Orangeat, C. Hemmann en Co.; 1 k. Medic. Wateren; 1 f. gedr. Vruchten, 1 b. Droogerijen, 100 k. Extract van Campêchehout, 10 b. Jeneverbessen, 12 k., 12 v. Rozijn, 6 k. Ansjovis, 4 f. Olie, 1 k. Amandelen, F. A. Voigt en Co.; 1 k. Bergamot-Olie, 1 v. Borax, van der Hoef en Co.; 5 k. Manna, A. M. C. Pluygers; 1 k. Orangeat, van der Kun en van Schelle; 8 b. Zaad, Schreuder en Co.; 8 b. Anijszaad, Merrem en Co.; 5 v. Amandelen, F. van der Vijver en Co.; 5 b. Huiden, Lenersan en Co.; 13 b. Meekrap, Salomonson; 25 k. Wijn, S. M. v. d. Hoop en Zn.; 104 f. Olie, 8 k. gewerkt Marmer, 10 v. Talk, 4 k. Essence, 3 b. Thijmbladen, 3 b. Zaad, 1 f. Amandelen, 12 b. Anijszaad, 1 k. Vruchten, 3 fl. Oranjewater, 4 f. Spaansch Groen, 20/1 en 2/2 f. Wijn, Order. — Voor 's Hage: 37/1, 100/4 k. Rozijn, 1 m. Kaas, M. Waterreus; 4 b. Tuinzaden, Ord. — Voor Haarl. 44 f. Olie, 4 b. Tuinzad., Ord. Voor Antwerpen: 6 b. Meel, 200 b. Koopm., 7 f. Olie, 9 f. Wijn, 325/1, 250/2, 200/4 k. Rozijn, 13/1, 1/4 boot Wijn, 31 v. Zaad, 100/4 tromm. Vijgen, Order. — Voor Hamburg en Harburg: 186 f. Olie, 5 k. Parfumeriën, 1 k. Oranjeschillen, 1 k. Koopm., 10 coll. witte Peper, 8 k. Marmer, 2 f. Bergamot-Olie, 7 f. Gom, 4 v. Iris, 3 b. Senebladen, 6 k. Manna, 11 k. Essence, 11 k. Parfumeriën, 3 f. Amandelen, 144 p. Zoethout, 7 k. geconf. Vruchten, 2 v. Kapers, 3 v. Olijfolie, 4 kist. Ansjovis, 250 k. Citroenen, Order. — Voor Keulen: 2 k. Ansjovis, Order. — Voor Dantzig: 1 k. Galnoten, 3 kist. Drop, Order. — Voor Dusseldorp: 13 b. Anijszaad, 167 f. Olie, Order. — Voor Kopenhagen: 1 kist Zeep, 1 fust Olie, 2 v. Kapers, 1 v. Spaansch Groen, 5 v. Amandelen, Order. — Voor Stettin: 3 f. Olie, Order. — Voor Londen: 104 b. Amandelen, Order.

LONDEN 5 December.

3 pc. Cons. cont.	93⅞ a 94⅛	3 pc. Peru.....	73 a 74
id. id. op tijd..	93⅞ - 94	4½ pc. id. Urib..	83 - 84
5 pc. Oostenrijk	75 - 78	id. te New-York	80 - 82
dito 1859.......	65 - 70	3 pc. Portugal..	46 - 47
4½ pc. België...	96 - 97	5 pc. Rusland .	105 - 106
5 pc. Braz. 1824	98 - 100	4½ pc. idem....	94 - 95
id. 1839/59....	98 - 100	3 pc. idem.....	62 - 63
id. 4½ pc. 1852..	88 - 90	3 pc. Spanje...	50 - 50½
idem 1858......	88 - 90	1½ pc. idem.....	41 - 41½
6 pc. Buen-Ayr.	95 - 97	idem Amort.....	22½ - 23½
6 pc. Chili.....	101 - 103	id. Cert. Coup..	5½ - 6½
3 pc. idem.....	72 - 74	5 pc. Sardinië..	85 z. coup.
5 pc. Denemark.	99 - 101	6 pc. Turkije...	72½ - 73
3 pc. idem.....	80 - 82	idem Nieuwe...	57½ - 58½
2½ pc. Holland..	64 - 65	4 pc. idem.....	101½ - 102½
4 pc. idem.....	100½ -	3 pc. Venezuela	21 - 22
Equador........	12½ - 13½	idem Uitgest...	11 - 12
id. Land-warr..	— - —	Wissel Amst. krt.	11.14½ a 15
2½ pc. Grenada..	15½ - 16½	idem 3 m.......	11.17¼ - 17½
id. Uitgestelde..	5¾ - 6¾	idem Rott. 3 m..	11.17¼ - 17½
3 pc. Mexico...	21¼ - 21⅜	idem Parijs kort.	25.15 - 20
4½ pc. Peru....	94½ - 95½	idem 3 m......	25.47½ - 50

Bij levendigen handel waren binnenlandsche fondsen heden ⅛ hooger. Buitenl. stil en onveranderd.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 6 Decemb.

	2 maanden.	Kort.
Londen...	11.63¾	11.75
d.° 3/m.	11.58½	—
Parijs . .	55 9/16	55 15/16
d.° 3/m.	55 5/16	
Bordeaux.	55 5/16	55 11/16
Genua...	45⅝	—
Livorno. .	45⅜	-
Napels . .	77	—
Petersb...	170	—
Hamburg.	35 1/16	35¼
d.° 3/m. .	35	—
Antwerp .	—	1⅜ v

	6 weken.	Kort.
Frankfort	99¾	—
Augsburg	99¼	—
Weenen..	80	—
Triest. . .	79⅝	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 6 Decemb.

	2 maanden		zigt.	
Londen. .	11.67½	p	11.75	g
Parijs. . .	55 9/16	g	55⅞	g
Bordeaux.	55½	g	—	g
d.° ½ m.	55⅝	g	—	g
Genua . .	45¾	g	—	g
Livorno. .	45½	g	—	g
Napels . .	77½	g	—	g
Hamburg.	35 1/16	g	35¼	g
3 maanden.			**Zigt.**	
Madrid . .	239	g	—	g
Cadix. . .	240	g	—	g
Sevilië . .	236	g	—	g
Bilbao . .	237	g	—	g
Lissabon	41⅛	g	—	g
Porto. . .	41	g	—	g
Petersb. .	170	g	—	g
6 weken.			**Zigt**	
Weenen ..	80	g	—	g
Augsburg	99⅛	g	—	g
Frankfort.	99¾	g	—	g

Rotterdam ⅛.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 6 December.

VRUCHTEN. De heden alhier gehouden veiling is afgeloopen als volgt:

25 vaten zwart Rozijn gedeeltelijk verkocht tot *f* 11½ a *f* 11¾; 1052 doozen Smyrna Vijgen verkocht van *f* 4½ tot *f* 9½; 420 halve en kwart kistjes Smyrna Vijgen verkocht van *f* 16½ tot *f* 16¾; 150 kleine kistjes Smyrna Vijgen verkocht van *f* 28½ tot *f* 29½; 52 doozen Sultana Rozijn opgehouden tot *f* 25; 14 doozen zwart Rozijn verkocht tot *f* 14½.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 151 ℔ Dantziger *f* 245, 148 ℔ Koningsb. *f* 235, 146 ℔ Archangel *f* 212, 145 ℔ Coursche *f* 214. Gerst, 133 ℔ Pernau *f* 230.

SCHIEDAM 6 December.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 148 ℔ Libau *f* 221 3/m.
MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust *f* 13.50.
JENEVER, „ „ „ „ - 19.—.
AMST. PROEF „ „ „ „ - 20.25.
Alles zonder de belasting.
SPOELING per Ketel.......................... *f* 1.40.

DELFT 6 December.

BOTER. Heden zijn de prijzen geweest *f* 44 a *f* 48; ter markt zijn verkocht 368/8.

DORDRECHT 6 December.

GRANEN, ZADEN enz. De aangevoerde N. Zeeuws., Vl. en Overm. Tarwe werd heden tot 40 c. lager aan benoodigden geplaatst. Zomer meerder uit het Overm. aangevoerd, vond tot gelijke verlaging goede vraag. N. Zeeuws., Vl. en Overm. *f* 10.50 a *f* 10.90; idem afw. en geringe *f* 8.50 a *f* 9.70; Zomer *f* 7.50 a *f* 8.60. Rogge. Jar. en N. Zeeuws., Vl. en Overm. weinig ter markt en tot vorige prijzen verkocht: jar. Zeeuws., Vl. en Overm. *f* 7.60 a *f* 7.80; N. dito *f* 6.20 a *f* 7.20; jar. Archang. op 140 ℔ van *f* 195 tot *f* 197 ter voll. Gerst. Winter door schaarschte wel te verkoopen; Zomer vond minder vraag en moest wederom 20 c. lager verkocht worden: Zeeuws., Flakk. en Overm. Winter *f* 5.70 a *f* 6.70; dito Zomer *f* 5.30 a *f* 6.20. Spelt minder aangevoerd en tot vorige prijzen van *f* 3.50 tot *f* 3.80 naar kwaliteit verhandeld. Haver. Inl. Voeder en Dikke meerder aangevoerd, tot 10 c. minder beter te verkoopen: Zeeuws. en inl. Voeder *f* 2.30 a *f* 3.20; dikke dito *f* 3.50 a *f* 4.40. Boekweit met kleinen handel tot vorige prijzen, Bredasche op 70 ℔ tot *f* 233 verkocht. Paardenboonen minder uit het Overm. en Zeeland aangevoerd, waren tot vorige prijzen van *f* 6.20, *f* 6.60 tot *f* 7.10 naar kwaliteit wel te verkoopen. Duivenboonen blijven schaarsch en gelden *f* 7.50 tot *f* 8.30 volgens droogte. Witte Boonen merkelijk lager, van *f* 14 tot *f* 10 volgens kwaliteit verkocht. Bruine Boonen slap; de aangevoerde partijtjes waren van *f* 14 tot *f* 8 moeijelijk te verkoopen. Blaauwe Erwten waren in de goed kokende soorten van *f* 11.60 tot *f* 11.80 begeerd, mindere daarentegen van *f* 8.50 tot *f* 9.50 bezwaarlijk op te ruimen. Koolzaad tot iets lager prijs met meerder handel aan onze Olieslagers, puik Jar. Overm. gold £ 71, dito N. Overm. £ 63; mindere soorten van £ 61 tot £ 57. Op 9 vat werd hetzelve in April te lev. tot £ 74 aangeboden. Lijnzaad still: 103 ℔ Arch. tot tot *f* 315 en 106 ℔ Riga tot *f* 300 verk. en geveild, 111 ℔ Catania tot *f* 405 en 111 ℔ Memel tot *f* 365. Inl. Zaaivond 1ste soort van *f* 5.40 tot *f* 5.60 en 2de soort van *f* 4.20 tot *f* 4.90 per Dordtsch achttendeel genegene koopers. Kanariezaad was tot verlaagde prijzen van *f* 9.50 tot *f* 11 naar kwal. moeijelijk te verkoopen. Hennepzaad weinig aangeboden, wordt op *f* 240 gehouden. Raapolie traag; vlieg *f* 41½ gedaan, 1 Mei *f* 42½ gelaten. Lijnolie schaarsch en 50 c. hooger; vlieg. *f* 31½ moeijelijk te vinden. Raap- en Lijnkoeken vinden tot genoteerde prijzen geredden aftrek. Harde Raapkoeken per 1040 st. *f* 88 a *f* 90; id. Lijnkoeken per idem *f* 130, *f* 135; zachte id. per idem *f* 145, *f* 155.

AMSTERDAM 6 December.

TARWE. Heden bij partij verkocht per 2400 kilo: 78, 79 kilo jarige bonte Poolsche *f* 427.

LONDEN 5 December.

SUIKER. W.-I. slap met weinig omzet. Havannah n.° 12 43/6; Clayed Manilla 39/6; bruin Mauritius 35/ a 37/6; bruin. Bengal 32/; Havanah n.° 12½ a 13 zellende 29/3. Geraffineerden stil en onveranderd. — RUM stil; Demerary 2/. — KOFFIJ. Plantage Ceylon onveranderd; gem. middl. en middl. grijsachtig blaauw 79/ a 73/; peas 76/; ordin. triage 35/; Rio drst 55/6 gedaan. — THEE stil. — RIJST slap. — PEPER stil; goed Singapore witte 6¼ d. — NOOTMUSCAAT onveranderd; ord. klein a middl. 1/1 a 1/5; goed middl. groot 1/8 a 1/9. — FOELIE stil; Singapore ord. en middl. 1/ a 1/1. — PIMENT ½ d. lager. — GEMBER. Jamaica 62/ a 76/; Chinesche geconfijte 9½ d., gedroogde 1/1; W.-I. geconfijte 40/ a 42/ per kist. — VRUCHTEN. Krenten onveranderd. Valencia Rozijn 2/ a 4/ lager en 33/ a 43/ afgedaan. Krenten 27/ a 32/. Turksche Vijgen 26/ a 60/; Malaga 25/ a 26/; Faro 23/ a 28/. Duitsche Pruimen 32/. Muscadel Rozijn 59/ a 85/. Amandelen Jordan £ 15 a £ 19; Valencia 73/. — KATOEN stil. — JUTE met goede vraag. In veiling werden 5877 balen van £ 14.5 a £ 21 verkocht. — FUSTIC. Jamaica £ 5.15. — SALPETER stil; inlandsch geraffin. 43/6 a 44/.

GAMBIER stil; middl. fair 17/. — GUM ELASTIEK slap; Batavia 2/. — KAMHOUT £ 22. — LIJNZAAD slap en aangeboden. — METALEN. Schotsch Pig IJzer slap 51/10½. Tin vast, Straits 131/. — OLIE. Lijn- slap 29/3. Raapstil. Cocos- onveranderd op 56/ en 54/. Palm- stil 47/. Olijven- vast; Tunis £ 56.10; Gallipoli vast £ 59.10. — TALK vast, tot ult. Dec. 60/, Jan./Maart 60/ a 60/6.

GRAANMARKT. Van inlandsche soorten was geringe, van vreemde weder goede aanvoer. Engelsche Tarwe was algemeen in slechten staat door de aanhoudende regens, en ging slechts langzaam van de hand; prijzen echter onveranderd. Voor buitenlandsche was goede vraag. Inlandsch Meel tot vorige prijzen met redelijke vraag. Van Amerikaansch Meel is goede voorraad, prijzen onveranderd, Puike Gerst voor mouterij willig, met redelijke vraag. Mout, Erwten en Boonen onveranderd. Oude Haver vast, nieuwe met zeer veel voorraad iets lager. Zaden als voren.

Invoeren te Londen van 3 tot en met 4 December: Tarwe 31,470 q., Gerst 4770 q., Haver 6270 q., Mout 620 q., Meel 1570 b. en 22,550 vaatjes.

LIVERPOOL 4 December.

SUIKER stil; Date 41/6, Clayed Manilla 39/6.—KOFFIJ. Jamaica goed ord. a goed middl. 65/ a 91/6, mooi Mountain 110/. — RIJST. Rangoon 11/6 voor besch. betaald.—JUTE £ 15.10 a £ 16 per ton afgedaan.

ANTWERPEN 5 December.

GRANEN en OLIEZADEN stil. — HENNEP. St. Petersb. Rein fr. 85, Manilla fl. 19, Riga PRH fr. 86, PAH fr. 84 en PPH fr. 81. — VRUCHTEN. Heden zijn 4000 kilo Zantische Krenten tot geheimen prijs en 1200 matten Taro en Comadre Vijgen tot de laatste notering afgedaan. — Ruwe SUIKER. Men meldt den verkoop van 312 k. blond Havana. Geraffin. Heden zijn 10/m. kilo brooden van 5 kilo per Jan. afgedaan.

HAVRE 3 December.

KATOEN slap; verkoopen heden tot 3 ure 650 b., prijzen gedrukt. De verkoopen in de afgeloopene maand bedroegen 50,430 b. De notering voor gem. New-Orleans was op 1 Dec. fr. 1 lager dan op 1 Nov. ll. — KOFFIJ. Macassar fr. 110.75 cons., Haiti fr. 80 entr. — INDIGO onveranderd. — HUIDEN gevraagd; B.-A. gedr. fr. 117.50; gez. Koe- fr. 75 en New-Orleans gez. fr. 54. — WOL. Chili Vette fr. 2.80. — SUIKER. Geraffin. Heden zijn 25/m. kilo Crushed a fr. 91 entr. afgedaan.

HAMBURG 5 December.

KOFFIJ. Drie ladingen Rio zijn in het Kanaal voor hier gekocht tot onbekende prijzen. — ZINK zonder handel. — RAAPOLIE onveranderd. — GRANEN. Tarwe in loco met eenige vraag tot de laatste prijzen; af buitenl. meer vraag; af Denemarken 127/128 ℔ gedroogde per voorjaar met 120 th. bco. betaald. Rogge stil.

BOMBAY 10 November.

De handel is op dit oogenblik door de Inlandsche feesten bijna geschorst, na dien tijd worden de aanvoeren uit het binnenland eerst belangrijk. De agitatie, veroorzaakt door de afkondiging der income-tax heeft zich sedert eenige dagen vernieuwd, en sommige inlandsche handelaren zijn overeengekomen hunne zaken te kwiteren zoodra hun voorraad is afgezet, en hebben reeds hunne inkoopen gestaakt, doch men denkt niet dat deze zamenspanning gevolgen zal hebben, te meer daar de meesten niet genegen zijn hun voorbeeld te volgen, hoewel er dagelijks vereenigingen gehouden worden, om de beste middelen aan de hand te geven om tegenstand te bieden. De noteringen zijn als volgt: TARWE r. 22 a r. 24. — KOFFIJ nominaal; Malabar natif r. 8¾ a 9; Plant. r. 9½ a r. 10; Moka r. 12½ a 13. — WAS r. 16. — HENNEP goede kwaliteit r. 38. — KATOEN. Surat Broach en Jambooser r. 123, Dhollerah r. 120, Omrawuth Ankoter. 115, Oomrawattee r. 105, Gomptah r. 107, Barsee r. 105, Kandeisch r. 95, Sawginned American Seed r. 130. — CURCUMA r. 20 a 25. — ZADEN. Lijn- r. 4.14, met kleinen omzet; Raap- r. 5.12 a r. 5.15 stil. — COCOSOLIE te Cochin r. 87 a r. 88. — WOL Pathanee r. 155. — PEPER. Tellicherry ½ zware r. 98; Bhutcull r. 100. — SALPETER r. 8 a r. 14. — SESAMEN nominaal r. 25. — VRACHTEN naar Londen en Liverpool £ 2.7.6 a £ 2.10. — WISSEL op Londen 6/m. zigt 2/0 11/16 a 2/0⅞.

FERNAMBUCQ 15 November.

SUIKER met geringe aanvoeren, witte slap. Men noteert: wit 2de kwal. 5 $ 100 a 5 $ 200, 3de kwal. 4 $ 900 a 5 $ 000, 4de kwal. 4 $ 600 a 4 $ 800, 5de en 6de kwal. 4 $ 000; Muscovados, Selected 3 $ 000, dito Amerik. 2 $ 600 a 2 $ 800, dito ordinaire 2 $ 350 a 2 $ 400. — KATOEN met goede vraag vast 7 $ 600 a 7 $ 800. — HUIDEN 222 r. — VRACHTEN naar het Kanaal per ton 22/6. — WISSEL op Londen 26¼ a 26½.

RIO-GRANDE DO SUL 31 October.

INVOEREN. BOTER. Fransche en Engelsche 700 a 800 r. — KAAS. Holl. ontbreekt; de eerste aanvoeren zullen een goeden prijs opbrengen. — HAMMEN. Amerik. 430 r. p. ℔. — LIJNOLIE 220 r. p. ℔. — VENSTERGLAS 10 $.

BUENOS-AYRES 27 October.

HUIDEN met geringen aanvoer en goede vraag. Voor Duitschland werd betaald half Ossen- en Koe- rl. 60 a 61, gez. Ossen- en Koe- 52 a 50 r., Paarden- 15 harde r. p. stuk. — WOL. Nieuwe $ 83 a 102 afgedaan voor loco en $ 95 a 110 op levering. Bij gunstig weder verwacht men spoedig groote aanvoeren; de kwaliteit is goed. Men noteert sup. Mestizze en Merinos $ 100 a 110, mooi Mestizze en Merinos $ 95 a 100, middel dito $ 85 a 90.

INVOEREN. SUIKER slap; geraffin. met veel voorraad, men noteert 18¾ a 19½ r. — JENEVER. Holl. aanvoer 11,440 kelders prijs 15 r. entr. — RIJST. Goede Java 5 a 6 r. entr. met veel voorraad, inferieure soort onverkoopbaar. — BOTER overvoerd. — KAAS. Edamsche 5½ r., Goudsche 5 r. entr. — KANARIEZAAD 11 r. p. arroba. — VRACHTEN naar Antwerpen voor gez. Huiden 10/, gedr. 70/. — WISSEL op Engeland 67/ a 66/.

BAHIA 11 November.

SUIKER met geringen aanvoer Regular en ord. br. in k. 2 $ 600, voor uitvoer sup. 300 a 400 reis hooger; voorraad 550 ton. — TABAK in bladen schaarsch puik 5 $ 800 a 6 $ 000, 2de soort 4 $ 800 a 5 $ 000. — KOFFIJ. Caravella 6 $ 000 a 6 $ 500. Bahia 5 $ 200 a 5 $ 400. — HUIDEN als voren, gedr. 255, gez. 225 r. — KATOEN. Maceio 7 $ 800 a 8 $ 200. — CACAO 4 $ 700 a 4 $ 900 schaarsch.

INVOEREN. BOTER, Engelsche 850 a 900. — BOUGIES. Stearine 640 a 720. — KAAS slap 2 $ 000. — VRACHTEN flaauw, naar Londen 15/ a 25/. — KANAAL 30/ a 35/. — WISSEL op Londen 26½ a 26¾.

Advertentiën.

Heden overleed, na eene langdurig lijden, mijne geliefde Echtgenoote BASTIANA ADRIANA PETRONELLA 'T HART, na eene Echtvereeniging van circa 10 jaren, in den ouderdom van ruim 30 jaren.

Pernis
den 3 *December* 1860. JOHs. SPEELMAN Pz.

Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Derde Leesvergadering

bij het Departement Rotterdam der **Maatschappij tot Nut van 't Algemeen,** op WOENSDAG den 12 DECEMBER 1860, des avonds ten *half acht* ure precies, in het Gebouw des Departements.

REDEVOERING door den Heer **F. C. DELFOS.**

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris.*

Derde Leesvergadering

van de Rotterdamsche Afdeeling van de **Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen,** op DINGSDAG 11 December 1860.

Sprekers: De Heer **AUG. SNIEDERS,** van *Antwerpen,* en Ds. **C. P. TIELE.**

Mr. H. C. VERNIERS VAN DER LOEFF,
Secretaris.

MAAGDENBURGER
BRAND-VERZEKERING-MAATSCHAPPIJ.

Maatschappelijk Kapitaal
8,750,000 Gulden.

Deze Maatschappij verzekert tegen Brandgevaar alle **Roerende en Onroerende Goederen,** voor Vaste en zeer Matige Premiën.

Nadere Informatiën zijn te verkrijgen bij den
Hoofd-Agent:
J. M. HASLINGHUIS, Adres: Leuvehaven, wijk 3, n.° 8; en bij de
Agenten:
F. BÖMPER, Hoogstraat, wijk 10, n.° 64.
J. VAN KEMPE VALK, Magere Varkensteeg, wijk 5, n.° 11.

AAN DE KANTOREN VAN
DE LIGT & BOLLEURS
is Getrokken:
de 2de KLASSE,
***f* 20,000 OP N.° 14303,**
de 3de KLASSE,
***f* 25,000 OP N.° 11393**
en de 4de KLASSE,
***f* 25,000 OP N.° 11297.**

STAKING der DIENST
van de STOOMBOOT
Overflakkee en Goedereede.

Uit hoofde van **Reparatie** zal bovengemelde Stoomboot op DINGSDAG den 18 DECEMBER 1860 hare ***laatste Reis*** volbrengen; terwijl de overige bij de alom verspreide Bekendmakingen, geannonceerde Reizen ***geen voortgang*** zullen hebben.

Naar

SOERABAIJA
(DIRECT),
voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra Snelzeilend Nederlandsch Gekoperd **Barkschip *CHERIBON,*** Kapit. W. J. COERS, zijnde bereids het grootste gedeelte der Lading aangenomen. Vertrekt den 16 dezer.

Adres ten Kantoren van KUYPER, VAN DAM, SMEER en HUDIG & BLOKHUYZEN.

STOOMBOOTVAART
OP
SCHOTLAND,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN.
Naar LEITH
het Stoomschip **IVANHOE,** Kapitein **Jas Cairns,** vertrekt ZATURDAG 8 DECEMBER des morgens vroeg.

Adres bij *GEORGE LEVINGSTON* en *J. HOUWENS,* Agenten te Rotterdam, en bij *DONALD R. MACGREGOR,* Agent te Leith.

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM en HULL
Voor Passagiers en Goederen.

De Stoomboot **SEA GULL,** Kapitein R. SAWYER, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **aanstaanden Zaturdag.**

Adres bij *J. B. CROL & Co.*

ROTTERDAM, HULL en GOOLE.
Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.
Voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

Het Schroef-Stoomschip **KILLARNEY,** Kapitein THOMAS JEWITT, vertrekt van ROTTERDAM naar **HULL** en **GOOLE *iederen Zaturdag.***

Adres HUDIG & PIETERS.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-REEDERIJ.
Dienst tusschen Rotterdam—Mannheim
Aanvang nemende van af 1 December 1860.

Van ROTTERDAM langs NIJMEGEN naar MANNHEIM, des **Maandags, Dingsdags, Woensdags, Vrijdags** en **Zaturdags,** des morgens ten **10** ure.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM, des **Maandags, Dingsdags, Woensdags, Vrijdags, Zaturdags,** des morgens ten **8** ure.

De meeste dezer Stoombooten hebben op het Dek **Glas-Paviljoen** en **ieder 2 Slaapkamers,** welke laatste voor *ééne* Reis *af te huren* zijn.

		Enkele Reis.		Heen en terug.	
		G. K.	V. K.	G. K.	V. K.
VRACHT:	Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN.....	*f* 1.80.	*f* 1.20.	*f* 2.70.	*f* 1.80
	„ „ „ KEULEN........	*f* 4.70.	*f* 2.95.	*f* 7.—.	*f* 4.—
	„ „ „ MANNHEIM.....	*f* 9.35.	*f* 5.85.	*f* 14.60.	*f* 9.—

Rotterdam 29 *November* 1860.

PHOSPHATE DE FER
van LERAS, Apotheker, Docteur ès-sciences.

Dit Nieuwe IJzerhoudend Middel, zonder reuk of smaak van IJzer en krachtiger dan de **Pillen en Siropen,** veroorzaakt nooit Hardlijvigheid en is inzonderheid geschikt voor niet zeer sterke **Menschen.** Het geneest spoedig Bleekzucht, Witten Vloed, Verzwakking, Maagkwalen, Onvruchtbaarheid, Zenuwaandoeningen, Borstziekten, Klieren, Vroegtijdige Uitputting, Moeijelijke Tijdperken, Gevaarlijken Leeftijd, Ongenoegzaamheid van Bloed. Het is de beste Plaatsvervanger van de **Levertraan. Goedkoope Geneeswijze.** 2 Fr. per Flesch. Te Parijs, 7, rue de la Feuillade. Depôt te Rotterdam bij de Heeren VAN SANTEN KOLFF en CLOOS, Apothekers.

Voor Geschenken.

IN HET HOEKJE VAN DEN HAARD. Verhalen van EMILE SOUVESTRE. *f* 1.

DE LAATSTE PLEISTERPLAATS. Dagboek eens Grijsaards, door EMILE SOUVESTRE. *f* 1.50.

J. H. MARONIER. De Kerk. Een Woord voor onzen Tijd. *f* 0.50.

KORTE VERTELLINGEN, door H. M. C. VAN OOSTERZEE. Ten voordeele der Amalia-Bewaarschool te 's Hertogenbosch. *f* 1.40.

NOG VOORHANDEN:

A. VAN DER PAUWERT. Schets der Natuur en Staatkundige Aardrijkskunde. *f* 0.30.

Rotterdamsche Schouwburg.

Directie: ***J. Eduard de Vries.***

VRIJDAG 7 DECEMBER 1860:
Vierde Voorstelling van:
DIE HOCHZEIT DES FIGARO,
groote Opera in 4 Bedrijven, van *Mozart.*

Met medewerking van den Heer **BERTRAM,** 1e Bariton aan het Stads Theater te Leipzig, als Gast.
Aanvang ten **7¾** *ure precies.*

ZATURDAG 8 DECEMBER 1860,
ter Benefice van den Directeur J. ED. DE VRIES
(met doorloopend Abonnement voor **alle** Abonnés, uitgezonderd HH. Geabonneerden op de Opera-Voorstellingen van Woensdag en de Hollandsche Voorstellingen van Dingsdag),
Vijfde Voorstelling van:
MARTHA,
oder der Markt zu Richmond,
groote Opera in 4 Bedrijven, van *Friedrich.*
Muziek van *Flotow.*
Aanvang ten ***half acht*** *ure precies.*

De AFSLAG

van het **HUIS** en **ERVE,** aan den Haringvliet, wijk 12, nommer 90, te Rotterdam, den 5 dezer, door de Notarissen *SANDER en PAATS* geveild,

zal geen voortgang hebben,

zijnde het Pand ***uit de Hand Verkocht.***

ERRATUM. — In de Advertentie der **Faillissements-Verklaring** van PIETER NEYMAN, voorkomende in het N.° van 2 en 3 dezer, wordt het beroep van den Gefailleerde opgegeven als ***Kleedermaker;*** dit had moeten wezen ***Keldermaker.***

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.20, 11.40, 3.20, 6.—
„ „ alleen n. 's Hage: 9.45 's morg., 9.40
„ Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 4.25, 7.—
„ 's Hage „ „ 8.30, 10.41, 1.30, 4.10, 6.35
Aankomst te Rotterdam: 9.15, 11.30, 2.15, 4.55, 7.25

Rijn-Spoorweg.

Rott. n. Utr., Amst., Arnh.: 7.—, 10.—, 12.15, 1.30, 5.50
Amst. n. Utr. en Rott.: 7.25, 10.25, 12.35, 2.30, 6.15
Arnh. n. Utr., Amst., Rott.: 6.30, 9.30, 11.55, 1.10, 5.—
Utrecht naar Rotterd.: 6.30, 8.40, 11.40, 1.25, 4.30
Gouda naar Rotterd.: 7.36, 9.34, 12.34, 2.8, 5.40
Aank. te Rotterdam: 8.15, 10.—, 1.—, 2.25, 6.05

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antw. en Breda: 10.15 's morg. en 8 's av.
„ Antwerpen: 7.50, 12.20, 5.35; de laatste alleen Breda en
„ Breda: 6.30, 12.35, 5.25; de laatste alleen Antwerpen en Moerdijk.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

VRIJDAG 7 December 1860. No. 292.

GEMEENTERAAD

VAN

ROTTERDAM.

Zitting van Donderdag 6 December.

Deze onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad werd door 30 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren *de Critter*, *Gleichman*, *Hoynck van Papendrecht*, *Sander*, *Viruly* en *Visser*.

Nadat de notulen der vorige vergadering gelezen en zonder aanmerkingen goedgekeurd waren, deelde de Voorzitter mede dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van den Commissaris des Konings in de provincie eene nota van aanmerkingen op de gemeentebegrooting voor 1861, houdende onder anderen dat de verhoogde jaarwedden van Burgemeester en Wethouders nog niet op de begrooting konden worden gebragt, daar de goedkeuring van het hooger bestuur daarop nog niet is verkregen, zoodat daarin later voorzien zal moeten worden, en verder verschillende aanmerkingen van ondergeschikt belang. — Voor kennisgeving aangenomen, zullende naar aanleiding der gemaakte aanmerkingen eenige kleine wijzigingen in de begrooting gemaakt worden.

2°, van Gedeputeerde Staten berigt, dat geene goedkeuring kan worden verleend aan het ontworpen reglement voor het beurtveer tusschen Eindhoven en Rotterdam, aangezien daarbij de vrije vaart niet wordt uitgesloten. — De *Voorzitter* meende, dat dus de vaart voorloopig op denzelfden voet moest blijven als die thans bestaat. — De heer *Pincoffs* gaf in bedenking de zaak aan te houden tot de volgende vergadering, om dezelve inmiddels nog te overwegen, daar hij er nu niet op voorbereid was eenig voorstel te doen. — De *Voorzitter* merkte, in antwoord hierop, aan, dat een Provinciaal-Blad was ontvangen, waarbij opgave verzocht werd van de bestaande beurtveeren, wat vermoedelijk in verband staat met eene nieuwe regeling van de zaak der beurtveren, weshalve hij het minder gepast oordeelde thans vertoogen te dezer zake tot het hooger bestuur te rigten. — De heer *Pincoffs* kon hiermede niet instemmen en meende dat het welligt goed zou zijn juist nu te toonen dat men de intrekking van het bestaande Koninklijk besluit verlangde, weshalve hij bleef aandringen om de zaak tot de volgende vergadering aan te houden. — Daartoe werd alsnu besloten.

3°, van Gedeputeerde Staten de goedkeuring op het Raadsbesluit nopens den onderhandschen verkoop van grond aan den heer J. van Vollenhoven. — Voor kennisgeving aangenomen.

4°, mededeeling van Burgemeester en Wethouders, dat zij met leedwezen hadden vernomen, dat de gemeente de procedure wegens de pothuizen in de Hoofdsteeg voor het Provinciaal Geregtshof had verloren. — Voor kennisgeving aangenomen.

5°, van de commissie van administratie over het Ziekenhuis aan den Coolsingel berigt, dat de heer J. P. van Wageninge den 31 december aanstaande als lid dier commissie moet aftreden. — Werd bepaald in de volgende vergadering tot eene nieuwe benoeming over te gaan.

6°, berigt van den heer H. de Bie, dat hij zich verpligt ziet te bedanken voor de benoeming tot lid in de commissie van bestuur voor de bewaarscholen. — Voor kennisgeving aangenomen.

7°, berigt van den heer mr. L. P. Rietstap, dat hij de benoeming aanneemt tot lid in de commissie van bestuur voor de tusschen- en burgerscholen. — Mede voor kennisgeving aangenomen.

8°, berigt van den heer I. D. Fransen van de Putte, dat hij zich de benoeming laat welgevallen tot lid der commissie van bestuur voor het examineren van varenslieden. — Almede voor kennisgeving aangenomen.

9°, van Burgemeester en Wethouders een voorstel, strekkende om, ten gevolge van veelvuldige tegen de verordening op de heffing der belasting op het gedistilleerd aangevoerde klagten, eene wijziging te brengen in de bepalingen nopens de heffing der belasting op de likeuren. — Werd besloten dit voorstel wegens den geringen omvang niet te doen drukken, maar tot de volgende vergadering ter visie te leggen om alsdan in overweging te worden genomen.

10°, een voorstel van Burgemeester en Wethouders, strekkende om, op verzoek van den Schuttersraad, eenige overschrijvingen te bewerkstelligen op de begrooting der dienstdoende schutterij, dewijl enkele posten uitgeput zijn. — Goedgekeurd.

11°, een adres van Burgemeester en Wethouders van IJsselmonde, strekkende om den afstand te verzoeken van eenigen grond op Fijenoord, ten einde daar eene school te bouwen. — Gesteld in handen van Burgemeester en Wethouders, tot het uitbrengen van een prae-advies.

12°, een adres van beambten bij de middelen, houdende verzoek om eenige verhooging van traktement, vooral wegens de duurte der levensmiddelen. — Mede gesteld in handen van Burgemeester en Wethouders tot het uitbrengen van een prae-advies.

13°, een voorstel van Burgemeester en Wethouders om de betrekkingen van havenmeester en waterschout niet meer in één persoon te vereenigen, en verder eene aanbeveling van drie personen voor de benoeming van een havenmeester, zijnde op die aanbeveling geplaatst de heeren D. Keus, J. R. N. J. Bijl en A. P. Achenbach. — Ter visie gelegd tot de volgende vergadering.

14°, van dezelfden een voorstel om het op de Hoogstraat aangekochte pand thans tot twee schoollokalen in te rigten, namelijk eene school voor 60 jongens op de Hoogstraat en eene school voor 100 meisjes op de Kipstraat, zullende de kosten der verbouwing *f* 3600 à *f* 4000 bedragen, terwijl voor de meisjesschool nog een vergelijkend examen zal moeten plaats hebben. — Goedgekeurd, terwijl tevens magtiging aan Burgemeester en Wethouders verleend werd om de pui van het huis op de Hoogstraat onder de hand te verkoopen.

15°, van dezelfden een voorstel, strekkende om het bovenlokaal van een pand aan de Leuvehaven van den heer van Leenhoff te huren voor den prijs van *f* 750 's jaars, ten einde daar eene meisjesschool voor 80 kinderen te vestigen. — Goedgekeurd.

16°, van dezelfden een voorstel, om eenige gronden in de Crispijn- of Broederlaan uit de hand aan te koopen voor de som van *f* 25,000, zijnde dezelfde gronden voor eenigen tijd, toen men daarop de aandacht reeds gevestigd had, opgehouden voor *f* 29,825; op een deel dier gronden zou eene armenschool met onderwijzerswoning gevestigd kunnen worden, terwijl het overige voorloopig verhuurd zou kunnen blijven; de op die gronden gevestigde opstallen hebben eene waarde van *f* 8000. — Ter visie gelegd tot de volgende vergadering.

17°, eene uitnoodiging van Burgemeester en Wethouders aan de leden, welke ten vorigen jare de commissie voor de vrijstellingen der nationale militie hebben helpen uitmaken, om deze taak wederom op zich te nemen. — Voor kennisgeving aangenomen.

18°, het rapport van Burgemeester en Wethouders op het verzoek van het Committé der Vereeniging tot de oprigting van een Hollandsch Tooneel-Gezelschap en van eene Opera te Rotterdam, om voor het thans geopend speelsaizoen aan de Vereeniging zoodanige som te willen toekennen als de Vergadering zal oordeelen te kunnen strekken tot eene billijke tegemoetkoming in de lasten welke de Vereeniging te dragen heeft. De commissie van finantien, in wier handen het adres was gesteld, had zich tegen het inwilligen van het daarin vervatte verzoek verklaard, omdat zij daarin een privilegie op het stuk der belastingen zag, aangezien het eene tegemoetkoming zou zijn in de te betalen belasting op de tooneelvertooningen. Burgemeester en Wethouders waren het daarmede eens, maar stelden echter voor, met het oog op het doel waarmede de Vereeniging tot de oprigting van een Hollandsch Tooneel-Gezelschap en van eene Opera te Rotterdam was gevestigd, alsook op de indirecte voordeelen welke de gemeente daaruit trekt en in het vervolg nog trekken zal, een blijk van belangstelling in de onderneming te geven, niet bij wijze van subsidie, maar als eene bijdrage in de kosten van eerste daarstelling der onderneming, en alsdan die bijdrage te stellen op *f* 3000. — Ter visie gelegd tot de volgende vergadering.

En 19°, een voorstel van de commissie van finantien om vier commiesen-surnumerair op nieuw voor een jaar te benoemen. — Werd bepaald nog in deze vergadering tot de benoeming over te gaan.

Aan de orde was nu het doen van verschillende benoemingen en werden daarbij benoemd:

tot leden in de plaatselijke schoolcommissie, de heeren *H. W. A. van Oordt* en *G. H. Wolvekamp* met 26, mr. *J. Pols* met 25 en *J. C. Peelen* met 24 stemmen; 2 stemmen waren uitgebragt op den heer mr. *G. J. A. Faber*; de heeren *J. C. Veltkamp Helbach*, *J. L. Nierstrasz* en *A. T. van Casteel* hadden ieder 1 stem bekomen, en 3 blanco-biljetten werden in de bus gevonden.

tot leden in de commissie van bestuur voor het examineren van varenslieden, de heeren *J. R. Veder* met 27, *J. C. Offers* met 26 en *M. P. Ketelaar* met 22 stemmen; de heer *I. D. Fransen van de Putte* had 5 stemmen en de heer *H. J. L. Minderop* 1 stem bekomen, zijnde 3 blanco-biljetten ingeleverd.

tot lid in de commissie van bestuur over de scholen van meer uitgebreid lager onderwijs, de heer *H. W. de Monchy* met 24 stemmen, zijnde 4 blanco-biljetten ingediend.

tot onderwijzers en onderwijzeressen in het teekenen aan de scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs, de heeren *J. Akkersdijk* Jz. met 21 en *J. de Meijer* met 20 en mejufvrouwen *H. Floris* met 22 en *M. J. Smith* met 21 stemmen, terwijl de heer *H. Dekker* 1 stem had bekomen en 9 blanco-biljetten ingeleverd waren.

tot commiesen-surnumerair, *A. Teunissen* met 22 en *H. Verbrugge*, *J. van der Zwaan* en *C. W. Baan* met 21 stemmen, terwijl verder 7 blanco-biljetten waren ingeleverd.

Na het doen dezer verschillende benoemingen kwam in behandeling de concept-verordening op de verdeeling in wijken en het nommeren der gebouwen en erven. Deze concept-verordening gaf tot eenige algemeene beschouwingen aanleiding, waarbij bleek dat de verordening eene bestendiging van de bestaande nummering ten doel heeft, maar dan tevens het maken van strafbepalingen wanneer de nommers niet behoorlijk op de huizen gesteld zijn. Verschillende leden gaven hun leedwezen te kennen, dat men niet tevens was overgegaan tot een beter systeem van nummering, waarbij voorbeelden uit het buitenland werden aangehaald, en het bleek nu dat de commissie daarvoor was teruggedeinsd om de vele daaraan verbonden bezwaren. De wenschelijkheid van de aanneming van een nieuw stelsel van nummering werd nu op nieuw betoogd en dan ook niet wedersproken, terwijl werd aangegeven zoodanig nieuw stelsel, afgescheiden van de thans aanhangige concept-verordening, van lieverlede in te voeren en zoo na verloop van eenige jaren tot een beteren toestand te geraken, wordende Burgemeester en Wethouders ten slotte uitgenoodigd dit punt in nadere overweging te nemen. De algemeene beraadslagingen werden daarna gesloten, zullende in eene volgende vergadering tot de behandeling der artikelen worden overgegaan.

De openbare zitting werd vervolgens opgeheven, wordende daarna nog eene zitting met gesloten deuren gehouden.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Beraadslagingen over de Staatsbegrooting voor 1861.

Zitting van Donderdag 6 December.

In deze zitting is voortgezet en ten einde gebragt de beraadslaging over het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting (*Departement van Binnenlandsche Zaken*).

Het eerst was aan de orde de IXde afdeeling (*Armwezen*) in het algemeen.

De heer *Dommer van Poldersveldt* bespreekt twee punten, nl. de werking van de armenwet, met betrekking tot het domicilie van onderstand en in het daarmede in verband staande stelsel van subsidie. Het domicilie van onderstand, zoo als het in de armenwet is geregeld, achtte de spreker als verderfelijk werkend; hij wist dat de regeling der questie was hoogst moeijelijk, doch daarvoor moest niet worden teruggedeinsd. De finantien, vooral van de plattelands-gemeenten, worden zeer gedrukt door het beginsel, dat de geboorteplaats als domicilie van onderstand wordt beschouwd. Op welke wijze in 't kwaad te voorzien ware, zou spreker nu niet beslissen; maar hij gelooft toch dat, wanneer de Regering hetzelfde beginsel aannam als bij de kerkbesturen is omhelsd, vele bezwaren zouden zijn weggenomen. Wat nu aangaat het stelsel van subsidie betoogde de spreker dat de opheffing van dat stelsel niet langzaam en geleidelijk genoeg plaats heeft en dat de aanschrijvingen der Regering daartoe medewerken. Het sprak van zelf dat de gemeentebesturen niets liever verlangen dan zich zoo spoedig doenlijk van het subsidie-stelsel te ontslaan; maar spreker haalt twee voorbeelden aan, ontleend aan het gebeurde te Delft en te Nijmegen, en betoogde dat die opheffing soms met onberadenheid plaats had en daardoor de armbesturen in groote ongelegenheid gebragt werden; want men bleef bij de toepassing van het beginsel van opheffing niet altijd op het oog houden de „mogelijkheid" en de „billijkheid", waarvan echter de wet spreekt.

De heer *Meylink* beaamt de hoofdgedachte in de rede des vorigen sprekers, waarvan ook hij de juistheid zou kunnen bevestigen door het aanhalen van vele andere voorbeelden; doch hij zag daarvan af, om niet de persoonlijke gevoeligheid op te wekken. Hij verwees slechts naar zijn nota te vinden in het *Bijblad* van het vorige jaar, bl. 922, en bepaalde zich nu tot het maken van eene algemeene opmerking, welke hierop nederkomt: Algemeen wil men de naleving der armenwet, en dus ook de uitvoering van het beginsel van de opheffing van het subsidie-stelsel: dus zonder subsidie algemeene kerkelijke bedeeling. Het beginsel is goed; maar dan moet men ook aan de kerkbesturen overlaten om alleen naar hunne rigting te bedeelen, en bedeeling te weigeren waar zij dit noodig achten. Wat doen echter de gemeentebesturen? Zij belemmeren de vrije werking der armbesturen onder allerlei middelen en voorwendsels; zij putten al de hulpmiddelen der diaconien uit, zelfs door inroeping van vreemde armen naar de gemeenten, enz. Met aandrang beval de spreker zijne bezwaren in de aandacht des Ministers aan; hij hoopte ook dat het beginsel, om eene verandering in het domicilie van onderstand te brengen, tot rijpheid zou zijn gekomen.

De heer *de Bieberstein* wijst op het adres van de Gedeputeerde Staten van Limburg over de noodlottige werking van het beginsel in de armenwet betrekkelijk het domicilie van onderstand. Ook hij drong, op grond van de in dat adres voorkomende feiten, aan op eene verandering van dat beginsel.

De heer *de Lom de Berg* bespreekt almede hetzelfde vraagstuk, en beaamde en bevestigde daarbij al hetgeen tegen het domicilie van onderstand was aangevoerd. Het bestaande stelsel achtte hij omslagtig, onredelijk en onbillijk, en alzoo het slechtste dat bij mogelijkheid kan worden gekozen. Onbillijk vond hij de geboorteplaats aan te nemen als domicilie van onderstand; want zonder bezwaar schenkt men onderstand en zendt de rekening aan de gemeente der geboorteplaats, die van den arme nimmer eenig nut heeft getrokken en die ten haren laste wordt gebragt, zoodra hij in behoefte verkeert. Hij beveelt ten slotte, even als Pruissen, het *werkelijk verblijf* als domicilie van onderstand aan.

De heer *Cool* acht het problema van het domicilie van onderstand zeer moeijelijk op te lossen; welk stelsel men ook kieze, aan elk daarvan zouden groote bezwaren zijn verbonden. Echter geloofde hij, dat men de nadeelige werking van 't beginsel, om de geboorteplaats te verklaren tot domicilie van onderstand te zwart heeft afgeschilderd; daartegen staan ook voordeelen over, die bij eene beslissing over de zaak niet mogen worden uit het oog verloren. Zoo ook was de werking van de opheffing van het subsidie-stelsel, voor zoo veel sprekers ervaring hem had geleerd, wel verre van nadeelig, integendeel zeer gunstig geweest. Ten slotte drong de spreker er op aan, dat in het treurige lot van arme, volslagen krankzinnigen, worde voorzien.

De heer *Mackay* wenschte niet te ondersteunen den aandrang tot de verandering van het beginsel betrekkelijk het domicilie van onderstand. Alle bezwaren tegen dat stelsel komen eigenlijk neder tegen het restitutie-stelsel, en niet tegen het domicilie van onderstand. De verblijfplaats tot domicilie te kiezen zou eene zee van moeijelijkheden kunnen baren; men zou dan de menschen o. a. weren om te komen in de gemeenten, en nu, bij het kiezen van de geboorteplaats tot domicilie van onderstand, kon me ze althans niet beletten in de wereld te komen. Het kwaad zat eigenlijk in het restitutie-stelsel; en indien nu de Regering in overweging kon nemen of er iets te doen ware, om *dat* stelsel te verbeteren, dan zou in de toepassing der armenwet eene groote verbetering worden gebragt.

De heer *van Nispen* somt mede de bezwaren op, die volgens hem bestaan tegen de geboorteplaats als domicilie van onderstand. Behalve de reeds door andere sprekers aangevoerde argumenten betoogt de spreker dat het beginsel van de geboorteplaats juist doodt het groote doel der armenwet, om de particuliere liefdadigheid op te wekken.

De heer *Poortman* verdedigt het beginsel van de geboorteplaats als domicilie van onderstand; hij gelooft dat de bezwaren tegen het beginsel van de verblijfplaats als domicilie oneindig grooter en veelvuldiger zijn. Vooral kan hij niet zien, waarom het thans aangenomen beginsel zou belemmeren de liefdadigheid der kerkbesturen; immers deze waren in geenen deele gebonden aan het domicilie? Het groote bezwaar tegen het vigerende beginsel lag, naar des sprekers inziens, in het niet nakomen door de kerkbesturen van hetgeen de armenwet heeft gewild; hij bedoelt daarmede dat de kerkbesturen misbruik maken van hunne bevoegdheid, om de armen naar de gemeentebesturen te renvoyeren.

De heer *van Heemstra*, Minister van Binnenlandsche Zaken, bespreekt 1°, de armenwet en 2°, de toepassing van die wet. Het hoofddenkbeeld in onze armenwet is liefdadigheid in den ruimsten zin te behartigen; een beginsel, waaraan Nederland nimmer vreemd is geweest. Dat beginsel moet dan ook volstrekt niet worden verlaten; de arme heeft geen regt om te eischen, maar de christenpligt noopt van zijne zijde tot uitoefening van de liefdadigheid. Kon de uitoefening van dien pligt zoo zijn als het behoorde, er ware geen regeling van het armwezen bij de wet noodig; nu de toestand niet zoo was, moest wel de wetgever tusschenbeide treden, en van dáár dat er bezwaren ontstaan: immers men regelt eigenlijk wat niet behoorde geregeld te worden. Elk stelsel, dat men invoert, heeft zijne eigenaardige bezwaren. De wet van 1818 heeft verderfelijk gewerkt; en nu heeft men aangenomen de geboorteplaats als domicilie van onderstand; maar ofschoon de bezwaren tegen dat beginsel groot zijn, zou het andere beginsel, de verblijfplaats, niet minder moeijelijkheden opleveren. De Regering is zeker verpligt op die bezwaren te letten en die te overwegen; maar de Regering mogt een nog jeugdig stelsel niet verlaten, zonder rijper ondervinding als tot dus ver is opgedaan, ten einde een ideaal na te jagen dat niet was te bereiken. De Minister wilde dus wèl de toezegging geven, dat de Regering zal overwegen wat moet gedaan worden; maar de Regering moet ook hierin met omzigtigheid te werk gaan. Aan het stelsel, in de tegenwoordige armenwet verkondigd, was naar des Ministers meening onafscheidelijk verbonden het restitutie-stelsel; hoe vele nadeelen daaraan ook verbonden zijn, die de Minister erkent, doch die men trachten moest ter zijde te stellen, is toch dat restitutie-stelsel niet te veranderen. Met betrekking tot het subsidie-stelsel zegt de Minister, dat de oeconomie der wet dat stelsel niet uitsluit, maar het maakt tot uitzondering, en dat het uitzondering *moet* blijven, wil men de particuliere liefdadigheid niet dooden.

Wat aangaat het 2de punt, de uitvoering der armenwet, meent de Minister dat de leden, die daartegen bezwaar gemaakt hebben, een verkeerden uitleg geven aan de daartoe betrekkelijke artikelen der armenwet. Zoo verbood art. 59 dier wet het verleenen van gemeente-subsidien onder ééne uitzondering; dat artikel huldigde de beperking van het subsidie-stelsel zoo veel mogelijk, en derhalve was, volgens art. 61, het berigt van Gedeputeerde Staten zeer nuttig, opdat geene subsidien zonder de striktste noodzakelijkheid verleend werden. Met betrekking tot het punt, meer speciaal behandeld door den heer Cool, deelt de Minister mede, dat hij reeds middelen beraamt om te voorzien in het lot van volslagen arme krankzinnigen.

De heer *Dommer van Poldersveldt* vereenigt zich niet met den uitleg door den Minister gegeven aan de armenwet; hij betoogt dat de Gedeputeerde Staten, volgens de wet, het regt van revisie hebben op die besluiten der gemeenten, waardoor subsidien op onbillijke en onberaden wijs worden opgeheven. — Ook de heer *van Nispen* kwam op zijne bezwaren terug, waarna de algemeene beraadslaging over de IXde afdeeling werd gesloten

De artt. 143 tot en met 149 worden zonder discussie *aangenomen*.

De Xde afdeeling (*Nederlandsche Staatscourant en Staatsblad*) lokte eenige discussie uit. — De heer *Thorbecke* heeft eenige aanmerking op het overzigt van de zittingen, in de Staatscourant dagelijks verschijnende. Hij bragt hulde aan de wijze waarop dat werk wordt uitgevoerd door een ambtenaar, geheel onverpligt; vooral indien men in aanmerking nam, dat die ambtenaar het verslag stelde gedurende de zitting en zonder den tijd te hebben het naderhand na te lezen; één bezwaar echter heeft hij. Het overzigt verschijnt in de *Staatscourant*, en nu zou het gebeuren kunnen, dat dit overzigt een officieel karakter scheen te bezitten. Dat karakter echter heeft het overzigt niet. — Eene tweede opmerking betreft de berigten van de *Staatscourant*; of zij bevatten kritiek weet spreker niet, maar hij wijst op de *Staatscourant* van 6 november jl., waarin werd medegedeeld de bekende nota van 27 october van lord John Russell. Daaruit echter was weggelaten dat gedeelte, waarin de Engelsche Minister had gewezen op hetgeen door den Prins van Oranje in Engeland was verrigt, ten betooge van het regt dat een volk heeft, om tegen een dwingeland op te staan. Ziet hij daarin den geest van de Regering? Was het de bedoeling nu de pen te halen door het feit? Was het niet vreemd dat juist was weggelaten die periode, die herinnert aan het roemrijkst gedeelte onzer geschiedenis?

De heer *van Heemstra*, Minister van Binnenlandsche Zaken, ontkent dat de *Staatscourant* is een officieel blad, in den zin waarin 't woord „officieel" pleegt te worden gebezigd. Officieel is zij alleen wat betreft aankondigingen van wege de Regering gedaan. De Regering stelt zich dan ook niet verantwoordelijk voor hetgeen de Courant mededeelt van de beraadslaging der Kamer, ofschoon ook de Minister hulde toebrengt aan de wijze, waarop het korte verslag wordt geleverd. Zoo ook is het onjuist, om uit de mededeeling van berigten door de *Staatscourant*, op te maken de meening of gezindheid der Regering. De Regering is geheel vreemd aan de zamenstelling der berigten; en indien er kritiek mogt zijn in het door den heer Thorbecke bedoelde art., dan verzoekt de Minister nadrukkelijk dat men de Regering daarvoor niet aansprakelijk stelde.

De artt. 150 tot en met 153 werden zonder discussie *aangenomen*.

Bij de XIde afdeeling (*nijverheid*) vroeg de heer *Westerhoff* het woord over art. 154 (*tegemoetkomingen aan de visscherijen, enz. f* 10,150), zich, even als ten vorigen jare, verklarende tegen den post van *f* 1000 voor kosten van te nemen proeven met kunstmatige oesterteelt. Spreker treedt in eene uitvoerige natuurkundige verhandeling over de oesterteelt, ten betooge dat de voorgenomen proeven niet zouden gelukken, en dat, waar het zeewater het vereischte zoutgehalte bezit, particulieren zich, ook zonder aanmoediging, op die teelt toelegden. — De heer *Idserda* beaamde volkomen de wetenschappelijke beschouwingen van den vorigen spreker, en stelde een amendement voor om art. 154 te verminderen met *f* 2000, ten einde ook de voorgenomen tentoonstelling van visschersgereedschappen *niet* te doen plaats hebben. — De heer *van Heemstra*, Minister van Binnenlandsche Zaken, verdedigde de beide posten, elk van *f* 1000. De proeven met kunstmatige oesterteelt, ten vorigen jare door de Kamer goedgekeurd, konden niet afloopen in één jaar: terwijl op het voetspoor van hetgeen in andere Landen geschiedt eene tentoonstelling van visschersgereedschappen is noodig geacht, in een Land waar de visscherijen zoo zeer een tak van nijverheid uitmaken. — Na eene refutatie van den heer *Idserda* werd zijn amendement *verworpen* met 44 tegen 27 stemmen.

Vóór stemden de heeren Oomen, Zylker, Anemaet, van Twist, de Raadt, Olivier, Thorbecke, Beens, Hugenholtz, Westerhoff, Wybenga, Idserda, Portman, Kingsma, van der Linden, van Foreest, Storm, Dullert, van Diggelen, Betz, van Bosse, van Hoëvell, van Amerongen, de Brauw, van Goltstein, van Wintershoven en Blussé.

De artt. 155 tot en met 165 worden zonder discussie *aangenomen*.

Bij de XIIde afdeeling (*telegraphie*) vraagt de heer *van Eck* het woord, om de aandacht der Regering te vestigen op de omstandigheid, dat op sommige telegraaf-kantoren de beperkte dagdienst vooral des zondags te zeer beperkt is in het nadeel van het gerief des publieks. — De heer *van Heemstra*, Minister van Binnenlandsche Zaken, antwoordt dat de dienst zeer bezwarend is voor die kantoren, waar niet meer dan één ambtenaar aanwezig is, en dat het niet meer dan billijk was om zoodanigen ambtenaar des zondags eenige meerdere vrijheid te gunnen.

De artt. 166 tot en met 168 worden zonder discussie aangenomen.

Bij art. 169 (*Aanleg van telegraaflijnen enz. f* 100,000) vestigt de heer *Wybenga*, even als ten vorigen jare, de aandacht der Regering op de telegraafverbinding, die voor Heerenveen zoo zeer wenschelijk is met het net dat over Nederland is uitgespannen. — De heer *van Eck* dringt er op aan, om maatregelen te nemen tot verlaging van het hooge tarief, dat de particuliere maatschappij in stand houdt voor de telegrafische lijn van Amsterdam naar het Nieuwe Diep. Tevens wenscht de spreker dat de communicatie tusschen Rotterdam en Zeeland in dien zin werd verbeterd, dat eene lijn werd gelegd tusschen Zierikzee en Brouwershaven, opdat langs dien weg eene korte verbinding werd daargesteld. — De heer *Olivier* meent, dat de Staat niet mag doen wat de Regering in de Mem. van Beantw. zegt te willen doen met betrekking tot de telegraaf-maatschappij van Amsterdam naar het Nieuwe Diep. De Regering toch wil eene lijn leggen naast de lijn van die Maatschappij, of de lijn trachten te koopen; het laatste middel ware goed te keuren;

het eerste achtte hij onbillijk, nadat de Regering de concessie verleend en de tarieven goedgekeurd had. Uit een en ander putte spreker op nieuw de meening, dat eene wet op het verleenen van concessien dringend noodzakelijk was. — De heer *van Heemstra*, Minister van Binnenlandsche Zaken, antwoordt dat zoodra mogelijk aan het verlangen van Heerenveen zal worden voldaan, indien het publiek belang dit zou vereischen; dat eene nadere verbinding tusschen Rotterdam en Zeeland ligt in de bedoeling der Regering, ofschoon niet langs den weg, dien de heer van Eck meer bepaald scheen te hebben bedoeld. Wat aangaat de Maatschappij, waarvan de heer Olivier gewaagde, merkte de Minister op, dat hij het niet eens was met dien verdediger à outrance van een monopolie. De Minister zou trachten de zaak aan te koopen; doch kan het niet, dan zou de concessie niet beletten om eene lijn in concurrentie te leggen, want die concessie sloot de bevoegdheid daartoe niet uit. — De heer *Olivier* antwoordt, dat niemand minder voorstander kan zijn dan hij van monopolie; maar hij acht het onbillijk om eene Maatschappij, aan wie nu eenmaal concessie was verleend, te dwingen tot het aannemen van minder billijke voorwaarden van afkoop, dan waartoe zij regt had. — De heer *Idserda* toont nog nader aan de noodzakelijkheid om Heerenveen te verbinden aan het telegrafennet. — De heer *van der Linden* heeft bezwaar tegen de rigting der Reg., om particuliere lijnen aan te koopen ten behoeve van den Staat. —

De heer *van Heemstra*, Minister van Binnenlandsche Zaken, antwoordt, dat hij zoo veel mogelijk het telegrafennet wil uitbreiden over het geheele Land; maar dat boven alles moet worden geregeld de verbinding tusschen de koopsteden en de voorhavens. De particuliere Maatschappij vorderde een enormen prijs, en dit beantwoordde niet aan de eischen des tijds, zoodat het publiek belang vorderde herstel van deze grief. — De heer *Betz* herinnerde hoe het jarenlang verzuim der Regering den handelsstand had genoopt, om eene telegrafische lijn aan te leggen; uitermate drukkend was de prijs der telegrammen niet, want het was de handel, die de lijn legde, die ook dezen prijs betaalde. Monopolie was die Maatschappij niet; doch indien het publiek belang eischte overname, dan achtte de spreker het billijk, dat de Maatschappij op billijke wijs behoorde te worden schadeloos gesteld; in geen geval moest men de bedreiging van concurrentie gebruiken.

De XIIIde afdeeling (*pensioenen enz.*), zijnde de artt. 170 tot en met 177, wordt *aangenomen* zonder discussie. Zoo ook de XIVde afdeeling (*onvoorziene behoeften ƒ 65,000*).

Hoofdstuk V zelf werd daarna *aangenomen* met 59 tegen 12 stemmen.

Tegen stemden de heeren van Zuylen, Dullert, van der Linden, Heemskerk Bz., Betz, van Hoëvell, Hoynck, van Twist, Olivier, Thorbecke, Hugenholtz en Poortman.

Aan de orde is daarna de algemeene beraadslaging over hoofdstuk IV der Staatsbegrooting (*Departement van Justitie*).

De heer *Wintgens* treedt in eene beschouwing, ten betooge, dat men, met het oog op de aangenomen wet op de regterlijke organisatie, geene vacatures moest aanvullen dan in den hoogsten nood en dan nog slechts tijdelijk uit de advocaten en procureurs, opdat niet nog grooter tal van aangestelden worde gecreëerd, dan nu reeds bij de invoering van een nieuw stelsel zich zou doen gelden. — De heer *Godefroi*, Minister van Justitie, antwoordt, dat de wettelijke maatregelen, die het gevolg zullen moeten zijn van de invoering eener regterlijke organisatie, een langen tijd zouden vorderen, zoodat een transitoire toestand welligt zou moeten worden daargesteld, en in dit geval zou moeten worden overwogen wat alsdan zal behooren te worden vastgesteld. Het denkbeeld van den heer Wintgens betreffelijk de aanvulling van vacatures acht de Minister overigens bedenkelijk, doch bepaaldelijk wenschte de Minister daaromtrent niet nu reeds een oordeel uit te spreken.

Niemand meer het woord vragende, werd de algemeene discussie gesloten, en verdaagde de Vergadering de behandeling der artikelen tot morgen ochtend ten 11 ure.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is aangeboden een wetsontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor het jaar 1861. Daaruit blijkt, dat de uitgaven worden vastgesteld op de som van ƒ 418,860, en dat tot dekking dier uitgaven worden aangewezen de volgende middelen: *a*, het batig slot der rekening van het fonds over het jaar 1860 [illegible] opbrengst der [illegible] jaar [illegible] voor afkoop [illegible] gen, toegekend bij art. 33 der wet van 9 mei [illegible] (Staatsbl. n.° 24), gewijzigd bij die van 3 mei [illegible] (Staatsbl. n.° 49); *c*, de opbrengst over het jaar [illegible] der doorloopende kortingen, toegekend als [illegible] *d*, de renten der krachtens art. 39 van de voors[illegible] ven wet ten name van het fonds staande inschrijv[illegible] op een der grootboeken van Nationale Sc[illegible] *e*, subsidie uit de schatkist tot vergoeding der k[illegible] van beheer, voortvloeijende uit de wet van 13 aug[illegible] 1857 (Staatsbl. n°. 103).

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Beyn[illegible]
te Rotterdam.